

Årsrapport Statistikkrådet 2007

© Statistisk sentralbyrå, mars 2008
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Trykk: Statistisk sentralbyrå

Forord

Årsrapporten for Statistikkrådet er først og fremst et arbeidsdokument for medlemsinstitusjonene, men kan også være av interesse for andre. Hensikten med den er å fremme et helhetlig norsk statistikksystem ved å synliggjøre hva som inngår i norsk offisiell statistikk. Dette kan bidra til å øke kvaliteten på den offisielle statistikken – særlig bedre sammenliknbarhet og sammenheng – og gi grunnlag for effektivisering ved mindre dobbeltarbeid og ved at institusjonene lærer av hverandre.

Rapporten inneholder en kort hoveddel med bakgrunn og formål for rådet, mandat, sammensetning og en oversikt over arbeidet med felles kompetanseutvikling.

Årsrapporten fokuserer på utviklingen i statistikkproduksjonen i 2007. Alle institusjonene utenom Statistisk sentralbyrå har andre primæroppgaver enn dette, og årsrapporten for Statistikkrådet vil bare være et supplement til institusjonenes vanlige årsrapporter.

Statistisk sentralbyrå, februar 2008

Øystein Olsen

Innhold

Forord	3
1. Bakgrunn og formål	6
2. Om Statistikkrådet	7
3. Felles kompetanseutvikling	8
4. Offisiell statistikk og årsrapporten	8
Vedlegg: Beskrivelser av statistikkproduksjonen i Statistikkrådets medlemsinstitusjoner	9
Sammendrag av statistikker produsert utenom SSB	9
Web-adresser for Statistikkrådets medlemmer.....	11
ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum	12
Avinor AS	14
Brønnøysundregistrene	15
Fiskeridirektoratet	17
Husbanken	19
Nasjonalt folkehelseinstitutt	21
NAV	23
NIFU STEP (Studier av innovasjon, forskning og utdanning)	26
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).....	28
Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)	30
Norsk institutt for skog og landskap.....	32
Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) A/S.....	34
Oljedirektoratet	36
Politidirektoratet.....	37
Post- og teletilsynet (PT)	39
Skattedirektoratet	41
Sosial- og helsedirektoratet	43
Statens forurensingstilsyn (SFT)	46
Statens kartverk	48
Statens landbruksforvaltning	50
Statens vegvesen	52
Statistisk sentralbyrå (SSB).....	53
Utdanningsdirektoratet	56
Utlendingsdirektoratet (UDI).....	57

1. Bakgrunn og formål

Statistikkrådet ble opprettet 1. januar 2004. Hensikten med Statistikkrådet er å koordinere produksjon og formidling av *offisiell statistikk* i Norge.

Hensikten med denne årsrapporten er å fremme et helhetlig norsk statistikkssystem ved å synliggjøre hva som inngår i norsk offisiell statistikk. Dette vil øke kvaliteten på den offisielle statistikken – særlig bedre sammenliknbarhet og sammenheng – og gi grunnlag for effektivisering ved at en unngår dobbeltarbeid, og ved at institusjonene lærer av hverandre.

Rapporten inneholder en kort generell del med bakgrunn og formål for rådet, mandat, sammensetning og en oversikt over arbeidet med felles kompetanseutvikling. Hoveddelen utgjøres av oversikter fra hver institusjon.

Boks 1. Mandat for Statistikkrådet

1. Statistikkrådet er et rådgivende organ for Statistisk sentralbyrå og andre produsenter av offisiell statistikk i Norge.
2. Statistikkrådet skal:
 - a. Bidra til å samordne produksjon og formidling av offisiell statistikk.
 - b. Bidra til å etablere krav til offisiell statistikk med hensyn til uavhengighet, kvalitet (relevans og dekning, nøyaktighet, aktualitet og punktlighet, sammenliknbarhet og sammenheng, tilgjengelighet og dokumentasjon), konfidensialitet og (lavest mulig) oppgavebyrde.
 - c. Fremme samarbeidsformer som bidrar til å oppfylle disse kravene, og effektiv statistikkproduksjon.
 - d. Være et forum for erfaringsutveksling og kompetanseoppbygging og spre gode løsninger for datainnsamling, produksjon og formidling av statistikk, og for dataformidling til forskere. Dette kan blant annet gjøres ved å arrangere seminarer og kurs.
 - e. Etter behov bidra til å samordne internasjonalt statistikk samarbeid.
3. Statistikkrådet skal gi innspill til en årlig rapport om offisiell statistikk i Norge.
4. Rådet ledes av administrerende direktør i Statistisk sentralbyrå og møtes minst en gang i året.

Statistikkrådet erstatter ikke andre samarbeidsfora og -former mellom institusjonene.

2. Om Statistikkrådet

Statistikkrådet består per 1. januar 2008 av 24 institusjoner som er produsenter av offisiell statistikk og/eller viktige registreiere. I løpet av 2007 er følgende nye medlemmer kommet til:

- ABM-utvikling
- Avinor
- NILF
- NVE
- Norsk institutt for skog og landskap
- Oljedirektoratet

Det har vært avholdt to møter i rådet i 2007. Saker som ble tatt opp omfatter oppfølging av europeiske retningslinjer for statistikk, statistikkforståelse, om bedriftsnedbemanning og uføretrygd og fremtidens persondata.

Boks 2. Deltakere i Statistikkrådet januar 2008

Institusjon	Representant
ABM-utvikling	Karen Marie Ellefsen
Avinor	Øystein Tvetene
Brønnøysundregistrene	Sol Brox
Fiskeridirektoratet	Randi S. Sletten/Tove Aasheim
Husbanken	Thor Herman Christensen
Nasjonalt folkehelseinstitutt	Bjørn Heine Strand/Heidi Lyshol
NAV	Stein Langeland/ Tonje Ek Brunvoll
NIFU STEP	Susanne Sundnes
NILF	Lars Johan Rustad
Norsk institutt for skog og landskap	Geir-Harald Strand
NSD	Atle Alvheim
NVE	Ellen Skaansar
Oljedirektoratet	Thor Heldal
Politidirektoratet	Liv Hilde Birkelund
Post- og teletilsynet	Jan Gerhard Rødal
Skattedirektoratet	Paul Gunnar Larssen
Sosial- og helsedirektoratet	Thorstein Ouren
Statens forurensingstilsyn	Kari Holden
Statens kartverk	Arvid Lillethun
Statens landbruksforvaltning	Håvard Gulliksen
Statens vegvesen	Kyrre Riis
Statistisk sentralbyrå	Øystein Olsen
Utdanningsdirektoratet	Angela Kreher
Utlendingsdirektoratet	Eivind Hoffmann

3. Felles kompetanseutvikling

Gjennom kontaktpersonene i Statistikkrådet får medlemsetatene invitasjoner til alle åpne kurs i SSB. I løpet av 2007 er det sendt invitasjoner til 25 kurs eller seminarer.

De mest populære kursene har vært om formidling og forståelse av statistikk, hvordan man finner og bruker SSBs statistikk, produksjon og bruk av diagrammer, samt fagseminarer om klima og utdanning. Rundt 200 ansatte fra etatene har deltatt på disse kursene, men det er et ønske at flere melder seg på.

Det er holdt to grunnkurs i statistiske metoder med 32 deltakere. Kurset går over to dager og gir en introduksjon til sentrale temaer innen metode. Temaer som tas opp er statistiske begreper og definisjoner, feilsøking og kontroll av data, usikkerhet, tidsserier med videre. SSB har holdt egne kurs om statistikkforståelse og presentasjon av statistikk for Skatteetaten og NAV.

4. Offisiell statistikk og årsrapporten

De delene av statistikken som utarbeides av Statistikkrådets medlemmer som har størst allmenn interesse, og dermed kan falle inn under begrepet offisiell statistikk, er kort beskrevet i vedlegget til rapporten. Avgrensingen av offisiell statistikk er en prosess. Oversikten gir imidlertid et godt utgangspunkt for en slik avgrensing og kan bidra til å øke kvaliteten av statistikken.

Som grunnlag for beskrivelsene er det brukt en mal som er angitt i boks 3.

Boks 3. Mal for kort presentasjon av institusjonenes statistikk

Hva produseres av statistikk (som har allmenn interesse og bør anses som offisiell)

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem (hovedbrukerne)

Hvordan produseres og formidles statistikken

- Lovgrunnlag/hjemmel
- Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere (som SSB)
- Produksjonsmetode: Datainnsamling (registre, utvalgsundersøkelse), revisjon, beregninger
- Bruk av standarder for begreper og klassifiseringer
- Formidling: Form (papir, elektronisk, formater), verktøy (som statistikkalender, statistikkbank o.l.), dokumentasjon (f.eks. "om statistikken"), når formidles statistikken, lenker til nettsteder
- Internasjonalt statistikksamarbeid og rapportering (f.eks. til Eurostat)

Hva koster statistikken

- Anslag for ressursbruk og årsverk knyttet til produksjon og formidling av offisiell statistikk
- Finansiering (eventuelle eksterne oppdragsgivere)

Vedlegg: Beskrivelser av statistikkproduksjonen i Statistikkrådets medlemsinstitusjoner

Sammendrag av statistikker produsert utenom SSB

Boks 4 gir et sammendrag av statistikkene som blir produsert i de 23 medlemsinstitusjonene utenom SSB per januar 2008. En kortfattet oversikt over områder som dekkes av SSB er gitt helt til slutt i vedlegget.

Boks 4. Statistikkområder i Statistikkrådets medlemsinstitusjoner utenom SSB, per januar 2008

ABM-utvikling

- Statistikk for skole- og folkebibliotek
- Statistikk for fag- og forskningsbibliotek
- Statistikk for museer

Avinor

- Passasjerer som trafikkerer norske lufthavner
- Flybevegelser pr lufthavn.
- Frakt og post lastet / losset ved norske lufthavner
- Punktlighet og regularitet for flyene
- Ad hoc statistikker for trafikk mellom ulike lufthavner
- Overflygninger i norsk luftrom

Brønnøysundregistrene

- Belastningsstatistikk
- Registrerte foretak og konkurser

Fiskeridirektoratet

- Fiskefartøy, fiskere, fiskerettigheter
- Fangststatistikk
- Lønnsomhet for fiskefartøy
- Oppdrett
- Lønnsomhet for oppdrett

Husbanken

- Statlig bostøtte
- Husbankens låne- og tilskuddsordninger

Nasjonalt folkehelseinstitutt

- Dødsårsaker (samarbeid med SSB)
- Fødsler
- Smittsomme sykdommer
- Vaksinasjoner
- Legemidler
- Helseundersøkelser
- Kreft (Kreftregisteret)

NAV

- Arbeidssøkere
- Ledige stillinger
- Statistikk over stønad ved arbeidsledighet
- Statistikk over stønad til personer med sykdom og handikap
- Statistikk for stønad til barnefamilier
- Statistikk over stønad ved alderdom
- Statistikk tilknyttet helsetjenester

NIFU STEP

- Forskning og utvikling (FoU)

NILF

- Driftsgranskinger i jord- og skogbruk
- Totalkalkylen for jordbruket

Norsk institutt for skog og landskap

- Jordregister
- Markslagsstatistikk
- Skogstatistikk
- Jordsmonnstatistikk
- Landskapsstatistikk

NSD

- Høgre utdanning
- Kirkestatistikk
- Pasientombud
- ISSP (International Social Survey Programme)
- ESS (European Social Survey)
- Europaundersøkelser (Eurobarometer)

NVE

- Vassmagasinstatistikk – ukentlig
- Hydrologisk månedsoversikt
- Leverandørskifter
- Statistikk over nettleie i regional- og distribusjonsnett
- Avbruddsstatistikk

Oljedirektoratet

- Historisk produksjon av olje, gass, NGL og kondensat
- Historisk utvikling i antall brønner boret Reservetilvekst samt antall funn
- Seismiske undersøkelser
- Årlige utslipp fra petroleumsvirksomheten
- Årlige tildelinger av utvinningstillatelser samt rettighetshavere på norsk sokkel

Politidirektoratet

- Anmeldte lovbrudd
- Påtaleavgjorte saker
- Saker under arbeid/restanser

Post- og teletilsynet

- Ekomstatistikk
- Poststatistikk

Skattedirektoratet

- Skatteoppgjøret

Sosial- og helsedirektoratet

- Matvarer og matforsyning
- Pasientstatistikk
- Spesialisthelsetjenesten
- Rustiltak og klienter (SIRUS)

Statens forurensingstilsyn (SFT)

- Statistikk fra miljøovervåking
- Utslipp og forurensninger (samarbeid med SSB)

Statens kartverk

- Arealstatistikk

Statens landbruksforvaltning

- Hagebruksstatistikk
- Prisstatistikk landbruk
- Landbruksprodukter

- Bestander (antallsstatistikker)

- Tilskudd og kvoter i landbruket

Statens vegvesen

- Kjøretøy, førerkort og ferjestatistikk
- Trafikk- og fartsindeks

Utdanningsdirektoratet

- Søkere og inntak til videregående skoler
- Lærlinger
- Karakterer
- Elevtall på skolefag
- Grunnskolestatistikk (samarbeid med SSB)

Utlendingsdirektoratet (UDI)

- Søknader og vedtak på utlendingsfeltet
 - Søkere og referanser
-

Web-adresser for Statistikkrådets medlemmer

Boks 5 gir en oversikt over web-adressene til de 24 medlemsinstitusjonene i Statistikkrådet per januar 2008. Disse vil være utgangspunktet for å finne statistikk. Web-adresser til spesielle sider med statistikk eller noen andre institusjoner som det er vist til i omtalen, er også tatt med.

Boks 5. Web-adresser for Statistikkrådets medlemmer

ABM-utvikling	www.abm-utvikling.no
Avinor	www.avinor.no
Brønnøysundregistrene	www.brreg.no
Fiskeridirektoratet	www.fiskeridir.no
Husbanken	www.husbanken.no
Nasjonalt folkehelseinstitutt	www.fhi.no
	www.norgeshelsa.no
	www.uib.no.mfr
	www.msis.no
	www.legemiddelforbruk.no
	www.kreftregisteret.no
NAV	www.nav.no
NIFU STEP	www.nifustep.no
NILF	www.nilf.no
Norsk institutt for skog og landskap	www.skogoglandskap.no
NSD	www.uib.no/nsd
	www.issp.org
	www.europeansocialsurvey.org
NVE	www.nve.no
Oljedirektoratet	www.npd.no
Politidirektoratet	www.politiet.no
Post- og teletilsynet	www.npt.no
Skattedirektoratet	www.skatteetaten.no
Sosial- og helsedirektoratet	www.shdir.no
	www.npr.no
	www.samdata.sintef.no
	www.sirus.no
Statens forurensningstilsyn	www.sft.no
	www.miljostatus.no
Statens kartverk	www.statkart.no
	www.eiendomsinfo.no
Statens landbruksforvaltning	www.slf.dep.no
Statens vegvesen	www.vegvesen.no
Statistisk sentralbyrå	www.ssb.no
Utdanningsdirektoratet	www.udir.no
Utlendingsdirektoratet	www.udi.no

ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum

ABM-utvikling ble etablert i 2003 som et strategisk utviklingsorgan underlagt Kultur- og kirke departementet. ABM-utvikling støtter og initierer felles utviklings- og samarbeidstiltak i de tre sektorene. I tillegg kommer en rekke forvaltningsoppgaver, som å samle inn og publisere statistikk i samarbeid med SSB.

Statistikk som blir produsert

Statistikk for skole- og folkebibliotek (folkebibliotek, mobile bibliotek, fylkesbibliotek, fengselsbibliotek, grunnskolebibliotek og bibliotek i videregående skoler)

Statistikk for fag- og forskningsbibliotek

Statistikk for museer

Det var ca. 5.500 institusjoner som avleverte statistikk til ABM-utvikling i 2007. All statistikkinnsamling følger en felles mal, der det innhentes data om samlingene, besøk og bruk av samlingene, inn- og utlån og andre tjenester, administrasjon, personalressurser og økonomi. Det er igangsatt arbeid for å innhente statistikk fra arkiv.

Formål og brukere

Statistikken skal gi et representativt bilde av ressurser, innsats, aktiviteter og resultater i norske arkiver, biblioteker og museer. Statistikken er beregnet på offentlige myndigheter, brukere og alle som arbeider til beste for sektoren på profesjonell eller frivillig basis. Data fra folkebibliotekstatistikken overføres til KOSTRA.

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

Statistikk for folkebibliotek og bibliotek i grunnskole og videregående skole er hjemlet i Bibliotekloven, Forskrift om bibliotekstatistikk (FOR-1987-01-05-2).

Bibliotekvederlag til norske forfattere er hjemlet i Bibliotekvederlagsloven (LOV-1987-05-29-23). Vederlaget beregnes ut fra bestandstallene i bibliotekstatistikken.

Museumsstatistikken er ikke hjemlet i lov.

Samarbeid

Folke- og skolebibliotekstatistikk: ABM-utvikling står for innsamling og publisering, og overfører data til SSB for publisering i KOSTRA og kulturstatistikken.

Fag- og forskningsbibliotekstatistikk og museumsstatistikk: ABM-utvikling samler inn dataene, mens SSB kjører og publiserer statistikken.

Produksjonsmetode

Innhenting av data:

ABM-utvikling har utviklet "ABM-statistikk", et system for innhenting av statistikk via web-skjema, med funksjoner for rapportuttak for rapportørene og datauttrekk for statistikkadministratorer i ABM-utvikling. Web-skjemaene åpnes for rapportørene hvert år i perioden februar-mai, med ulike frister for de ulike statistikkene. Skjemaene har automatiske kontroller for å lette kvalitetssikringen av dataene. "ABM-statistikk" er basert på åpne standarder og åpen kildekode.

Utvalg

Etter Bibliotekloven er alle kommuner i Norge pålagt å ha et folkebibliotek. Etter forskriften om bibliotekstatistikk må alle levere statistikk om sin virksomhet. Fylkesbibliotekene kvalitetssikrer dataene og avleverer også statistikk om sin virksomhet.

Utvalget av fag- og forskningsbibliotek gjøres av ABM-utvikling. Bibliotekene må være bemannet av bibliotekar og ha samling og aktivitet som er relevant for statistikken.

Når det gjelder museer, er det to utvalg:

Alle museer som svarer til ICOMs (International Council on Museums) definisjon av et museum, og som i praksis avleverer statistikk er med i det generelle utvalget. ABM-utvikling bruker denne statistikken til sitt interne arbeid, og publiserer resultatet i sin årlige statistikkpublikasjon.

Museer som har hatt åpent i rapporteringsåret og som har minst ett fast årsverk. Dette utvalget bruker SSB i sin statistikk, og ABM-utvikling bruker samme utvalg i sammenheng med europeisk museumsstatistikk.

Statistikksystemet brukes også til innhenting av budsjettsøknad og rapportering fra museer som får driftsmidler fra Kultur- og kirke departementet (KKD). Begreper og definisjoner er avklart i forhold til museumsstatistikken, og dataene gjenbrukes. Anvendelsesområdet utvides år for år i samarbeid med departementet. I tillegg til publisering av statistikken fra SSB og ABM-utvikling, publiseres utdrag fra de innsamlede dataene i statsbudsjettet for KKD (St. prp. nr. 1).

Kvalitetssikring

Systemet "ABM-statistikk" har automatiske kontroller, der utvalgte data sammenliknes med fjorårets resultat. Ved hjelp av et administrasjonsgrensesnitt kan ABM-utvikling følge med på data som registreres, og kan kontakte og veilede brukerne. For folke- og skolebibliotekstatistikken går fylkesbibliotekene gjennom data fra bibliotek i sine fylker. De gjennomfører purringer og kvalitetskontroll før ABM-utvikling gjennomfører den endelige kvalitetskontrollen. Statistikk for fag- og forskningsbibliotek og museer kontrolleres av ABM-utvikling før dataene overføres til SSB som datauttekk i excel-filer. SSB går gjennom materialet, sammenlikner med fjoråret og retter opp feil.

Formidling

SSB publiserer statistikk for fag- og forskningsbibliotek og museer på sine nettsider, og bruker dataene også i kulturstatistikken: <http://www.ssb.no/emner/07/01/40/>.

ABM-utvikling utgir en årlig statistikkpublikasjon, som sendes gratis ut. I tillegg finnes tabeller på ABM-utviklings hjemmesider: <http://www.abm-utvikling.no/bibliotek/statistikk-for-bibliotek>. Statistikken gir data både fylkesvis og for de enkelte institusjonene.

Internasjonalt samarbeid og rapportering

ABM-utvikling har et løpende samarbeid med nordiske kolleger som innhenter og produserer bibliotek- og museumsstatistikk. Det er årlige samarbeidsmøter med utveksling av informasjon og diskusjon omkring begreper og indikatorer. Det er pr i dag ikke publisert nordisk statistikk med sammenliknende tabeller.

På museumsfeltet er det et uformelt europeisk samarbeid: EGMUS (European Group on Museum Statistics). Det er etablert hjemmesider som skal fungere som en portal til de ulike medlemslandenes statistikk: <http://www.digital-sepia.de/egmusqua/>. Det er også utgitt en felles publikasjon, som skal oppdateres med noen års mellomrom.

Kostnader

ABM-utvikling bruker 2-3 årsverk til statistikkproduksjon, herunder også utvikling og årlig oppdatering av systemet "ABM-statistikk". Arbeidet blir finansiert over statsbudsjettet gjennom rammetildelingen fra Kultur- og kirke departementet.

Avinor AS

Statistikk som blir produsert

- Antall passasjerer som trafikkerer norske lufthavner, fordelt på antall ankomne, avreiste, transfer og transit. Størrelsene er videre fordelt i henhold til hvor de skal reise eller kommer fra, innenlands eller utenlands med rute- eller charterfly.
- Antall flybevegelser pr lufthavn, fordelt på flygninger til og fra andre lufthavner innenlands og til utlandet. Flybevegelsene er delt etter ulike kategorier flygninger; rute, charter, frakt, off-shore, GA med mer.
- Antall kilo frakt og post lastet / losset ved norske lufthavner, og fordelt på geografi, inn og utland.
- Punktlighet og regularitet for flyene pr lufthavn
- Ad hoc statistikker for trafikk mellom ulike lufthavner, norske lufthavner til/fra andre lufthavner i Norge og i utlandet.
- Antall overflygninger i norsk luftrom (flygninger i norsk luftrom som ikke tar av eller lander i Norge).
- Statistikk til Eurostat for statistikk iflg krav fra SSB og EU/EØS.
- Statistikk til lufthavnenes internasjonale interesseorganisasjon.

Formål og brukere

De viktigste brukere finnes innen luftfartsmarkedet, flyselskap, lufthavner på alle nivå og universitets og forskningsinstitusjoner. I tillegg har luftfartsstatistikk stor interesse fra media, og ulike interesseorganisasjoner lokalt og sentralt.

Produksjon og formidling av statistikken

Dataene samles inn med hjemmel i Luftfartsloven og iflg Samferdselsdepartementets forskrift om avgifter vedrørende statens luftfartsanlegg og – tjenester (Avinors Takstregulativ).

Data samles ved direktesending av ulike meldinger som del av flyselskapenes operasjoner for fly- og handlingselskap i produksjonsprosessen. I tillegg sender fly- og handlingselskap data for hver enkelt gjennomført flygning på et format som Avinor har funnet formålstjenlig.

Kvalitet på statistikken

Avinor produserer statistikk ut fra elektroniske og fremdeles til dels manuelle rutiner. Det jobbes for tiden med å få minimert manglene i datagrunnlaget.

Formidling av statistikken

Statistikken publiseres eksternt på Internett på: <http://www.Avinor.no> å sendes ut fast til ulike kundegrupper.

Når statistikken produseres og formidles

Det er et mål at Avinor månedsstatistikk skal publiseres fast første virkedag etter 10. i påfølgende måned.

Kostnader

Det interne statistikkarbeidet i Avinor utgjør om lag to årsverk, og omfanget vil antagelig øke.

Brønnøysundregistrene

Brønnøysundregistrene er primært registreier som bidrar til SSBs statistikkproduksjon. Brønnøysundregistrenes egen statistikkproduksjon er beskjeden. Utdrag av Brønnøysundregistrenes produksjon av statistikk for eksternt bruk fremgår nedenfor ved beskrivelsen av viktige registre. Det produseres også andre typer statistikk som gjøres tilgjengelig for brukerne ved forespørsel.

OPPGAVEREGISTERET

Hva produseres av statistikk?

Oppgaveregisteret produserer belastningsstatistikk for statlige oppgaveplikter.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Statistikken produseres for å vise hvordan belastningsnivået for statlige oppgaveplikter utvikler seg over tid, det vil si effekten av nye oppgaveplikter og av samordnings- og forenklingstiltak. Det er knyttet politiske målsettinger til denne effektmålingen, og de samme målsettingene gjelder for Brønnøysundregistrene (samordningseffekten skal tilsvare 60 nettoårsverk hvert år fra 2005 til 2009).

Hvordan statistikken produseres og formidles

Statistikken baserer seg på opplysninger som er innsamlet fra etatene med hjemmel i forskrift til lov om Oppgaveregisteret, § 16: beregnet tidsforbruk for skjemautfylling (manuelt og elektronisk), antall avgivere og frekvens.

Statistikken formidles via Brønnøysundregistrenes nettsider:

www.brreg.no/registrene/oppgave/belastningsstatistikk.html

I tillegg produseres årlige rapporter til Nærings- og handelsdepartementet, med nærmere beskrivelse av de enkelte tiltakene. Nettsiden oppdateres årlig.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere, andre institusjoner om register/datainnsamling

Det eksisterer per i dag ikke noe slikt samarbeid.

FORETAKSREGISTERET

Hva produseres av statistikk?

Årsstatistikk:

Nyregistrerte foretak de 2 siste årene og bestand per 31.12. siste året

Registrerte foretak fordelt på foretakstyper. Prosent de 2 siste årene.

Nyregistreringer og slettinger i Foretaksregisteret fordelt på fylker.

Foretak oversendt skifteretten de 5 siste årene.

I tillegg får kunder og andre statistikk på forespørsel per e-post eller brev.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Hovedbrukerne:

Månedstatistikk formidles til avdelingsdirektør, seksjonsleder, forværelset, STAB og gruppelederne ved FR og økonomiavdelingen – EXIE portalen.

Årsstatistikken formidles til kommunikasjonsstaben ved Brønnøysundregistrene i januar påfølgende år.

Hvordan statistikken produseres og formidles

Eget statistikk-program henter data fra saksbehandlingssystemet. Programmet kjøres en gang per år, eller etter behov. Årsstatistikk formidles til kommunikasjonsstaben, da den skal inn i årsmeldingen samt diverse pressemeldinger.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere

SSB har full tilgang til Foretaksregisterets database og benytter datafangsten i ulike statistikksammenhenger.

Samarbeid med andre institusjoner om register/datainnsamling

Datautvekslingsrutiner mellom institusjonene

Foretaksregisteret er et tilknyttet Enhetsregisteret og er dermed med i registersamarbeidet med de tilknyttede registre. Disse er SSBs Bedrifts- og foretaksregisteret, Skattedirektoratets register over etterskuddspliktige skatteyttere, Merverdiavgiftsmanntallet, Stiftelsesregisteret og arbeidsgiverdelen av Arbeidsgiver-/Arbeidstakerregisteret.

Opplysninger fra databasen formidles elektronisk til de største tilknyttede registrene. Dette gjøres ved egne program som eksporterer endringer elektronisk via batch. Likeledes importeres utplukk fra de tilknyttede registre inn i Foretaksregisteret database via bath-input. Egne rutiner for dette finnes.

De enkelte registre

SSBs Bedrifts- og foretaksregisteret
Skattedirektoratets register over etterskuddspliktige skatteyttere
Merverdiavgiftsmanntallet
Stiftelsesregisteret
Arbeidsgiverdelen av Arbeidsgiver-/Arbeidstakerregisteret

RESERVASJONSREGISTERET

Hva produseres av statistikk?

Daglig statistikk:

Statistikken viser antall reservasjoner fordelt fylkesvis.

I tillegg kan det bestilles andre tilpassede statistikker per telefon eller e-post. Disse statistikkene kan være relevante for journalister, organisasjoner, departementer eller lignende.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Hovedbrukerne:

Alle som har interesse av å vite hvor stor del av populasjonen som er reservert mot telefonsalg og adressert reklame.

Hvordan statistikken produseres og formidles

Hentes fra Reservasjonsregisteret hver natt og legges på www.brreg.no.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere

Formidles som e-post kun til relevante personer internt på opplysningsavdelingen. Andre ser den på nettsidene våre.

Samarbeid med andre institusjoner om register/datainnsamling

Det eksisterer per i dag ikke noe slikt samarbeid.

KONKURSREGISTERET

Hva produseres av statistikk?

Årsstatistikk:

Konkurser og tvangsavviklinger gruppert på fylkesnivå.
Konkurskarantener gruppert på fylkesnivå.
Endring i prosent fra året før for ovennevnte kategorier.
Konkurser og tvangsavviklinger gruppert på bransjer.

I tillegg får kunder og andre statistikk på forespørsel per e-post eller brev.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Hovedbrukerne:

Månedstatistikk formidles til avdelingsdirektør, seksjonsleder ved løsureavdelingen, opplysningsavdelingen og økonomiavdelingen – EXIE portalen.
Årsstatistikken formidles til kommunikasjonsstaben ved Brønnøysundregistrene i januar påfølgende år-

Hvordan statistikken produseres og formidles

Eget statistikk-program som henter data fra saksbehandlingssystemet. Programmet kjøres en gang per måned.
Årsstatistikk formidles til kommunikasjonsstaben fordi den skal inn i årsmeldingen og pressemeldinger.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere

SSB og Opplysningsavdelingen får tilsendt statistikkinformasjon på fil og benytter datafangsten i ulike statistikksammenhenger.

Samarbeid med andre institusjoner om register/datainnsamling

Datautvekslingsrutiner mellom institusjonene

Det oversendes statistikk til SSB og opplysningsavdelingen hver måned.

Fiskeridirektoratet

Hva produseres av statistikk

Statistisk informasjon om fiskefartøy, fiskere og fisketillatelser.

Fangststatistikk over all fiske og fangst i sjøen tatt av norskregistrerte fiskefartøy samt fangst av utenlandske fartøy som er landet i Norge.

Lønnsomhetsundersøkelse for "helårsdrevne" fiskefartøy i størrelsen 8 meter og over.

Statistikk for akvakulturproduksjon av matfisk og settefisk (laks, regnbueørret og ørret), andre marine fiskearter samt skalldyr.

Lønnsomhetsundersøkelser for matfisk- og settefiskproduksjon av laks og regnbueørret.

Formål og brukere

Formål:

Skaffe til veie de opplysninger som er nødvendige for å sikre en bærekraftig forvaltning av de levende marine ressurser gjennom ressurskontroll, kvotekontroll og en optimal fiskeri- og akvakulturstatistikk.

Danne grunnlag for utredningsarbeid i forbindelse med reguleringer i fiske, strategianalyser, analyser av strukturen i fiskeflåten og utredninger av næringsøkonomiske konsekvenser av forvaltningstiltak i akvakulturnæringen.

Viktige brukere:

Fiskeriforvaltningen

Fiskeriforskningsmiljøet både nasjonalt (Havforskningsinstituttet) og internasjonalt (ICES)

Næringsorganisasjoner

Universitet og høyskoler

Forskningsinstitusjoner

Private næringsaktører, media mv.

Produksjon av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel:

Fiskefartøy, fiskere, fisketillatelser: Lov nr 15 av 26. mars 1999 om retten til å delta i fiske og fangst (Deltakerloven), lov nr 12 av 28. juni 1957 om pensjonstrygd for fiskere § 4, jfr. Fiskeridepartementets forskrift nr 1495 av 26. september 1983 om føring av manntall for fiskere, fangstmenn m.v.

Fangststatistikk: Lov nr 40 av 3. juni 1983 om saltvannsfiske mv (Saltvannsfiskeloven), lov nr 3 av 14. desember 1951 om omsetning av råfisk (Råfiskloven), forskrift nr 57 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk av 22. januar 2003, forskrift nr 772 om oppgaveplikt for fiske- og fangstfartøy av 26. juli 1993.

Lønnsomhetsundersøkelse for fiskefartøy: Lov nr 40 av 3. juni 1983 om saltvannsfiske m.v. (Saltvannsfiskeloven) § 9, jfr. Fiskeridepartementets forskrift nr 772 av 26. juli 1993 om oppgaveplikt for fiske- og fangstfartøy § 9.

Statistikk for akvakultur/Lønnsomhetsundersøkelser for akvakultur: Lov nr 79 av 17. juni 2005 om produksjon av akvatiske organismer (Akvakulturloven) § 24.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere:

Fiskeridirektoratet samarbeider med Statistisk sentralbyrå når det gjelder formidling av deler av statistikken. En har også hatt et samarbeid med SSB når det gjelder utvikling av metode i Lønnsomhetsundersøkelse for fiskeflåten.

Produksjonsmetode:

Fiskefartøy, fiskere, fisketillatelser: Informasjonen hentes fra Fiskeridirektoratets Merke- og deltakerregister, Landings- og sluttseddelregister samt Manntallregister.

Fangststatistikk: Ved landing/salg blir det fylt ut en landings-seddel/sluttseddel som inneholder de sentrale opplysninger ved landingen. Etter Råfiskloven er det videre krav om at råfisk i første hånd skal omsettes gjennom eller med godkjenning av en salgsorganisasjon. Salgslagene leverer disse opplysningene videre til Fiskeridirektoratet i elektronisk form, og det er disse dokumentene som danner hovedgrunnlaget for statistikken. I tillegg samler Fiskeridirektoratet også inn fangstdagbøker for fartøy over 21 meter som driver trålfiske etter torsk og torskeartet fisk og reker.

Lønnsomhetsundersøkelse for fiskeflåten: Undersøkelsen bygger på utvalgsplan (PMS-allokering) og estimeringsmetode utarbeidet av SSB. I tillegg til informasjon innhentet fra den enkelte fartøyeier, blir informasjon fra Fiskeridirektoratets Merke- og deltakerregister samt Landings- og sluttseddelregister benyttet i arbeidet med undersøkelsen.

Statistikk for akvakultur: Statistikk for akvakultur er totalundersøkelser som henvender seg til alle som har tillatelse til å drive akvakultur. I tillegg til informasjon innhentet fra det enkelte selskap, inngår også opplysninger hentet fra Fiskeridirektoratets Akvakulturregister samt Fiskeridirektoratets månedlige luse- og biomasserapportering.

Lønnsomhetsundersøkelser for akvakultur: Undersøkelsene bygger på informasjon fra et utvalg av selskaper samt informasjon hentet fra Fiskeridirektoratets Akvakulturregister og Statistikk for akvakultur.

Bruk av standarder:

Fangststatistikk: NS9400 gir føringer på termer og koder som skal brukes i utfylling og oversendingen av landingsseddel/sluttseddel.

Formidling:

Statistikken formidles både gjennom trykte publikasjoner og via Internett (www.fiskeridir.no) etter en publiseringskalender som inneholder publiseringer inntil tre måneder fram i tid. I tillegg til selve publikasjonene vil lengre tidsserier i regneark være tilgjengelig på Internett. Beskrivelse av metoder, kilder og definisjoner vil være inkludert i publikasjonene. Spesielt tilrettelagte oversikter er videre tilgjengelig per forespørsel til Fiskeridirektoratet. I tillegg presenteres deler av statistikken av SSB i serien Norges offisielle statistikk. Fiskeridirektoratet praktiserer et generelt prinsipp om at foreløpige tall frigis løpende på forespørsel så snart grunnlagsmaterialet antas tilstrekkelig.

Statistikk over fiskefartøy, fiskere og fisketillatelser publiseres i april hvert år (samt som delpubliseringer i følge publiseringskalenderen etter hvert som statistikken ferdigstilles). Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1971.

Fangststatistikken produseres løpende og foreløpig statistikk publiseres løpende både på uke, måneds og årsbasis. Ferdig kvalitetssikrede data oversendes SSB innen oktober påfølgende år, og ferdig kvalitetssikret statistikk publiseres da av SSB. Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1977.

Lønnsomhetsundersøkelsen for fiskeflåten publiseres i november/desember hvert år. Statistikken omhandler informasjon for foregående år. Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1971.

Foreløpig statistikk for akvakultur publiseres i juni hvert år. Endelig statistikk publiseres av SSB. Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1971.

Lønnsomhetsundersøkelsene for akvakultur publiseres i oktober/november hvert år. Foreløpige resultater for Lønnsomhetsundersøkelse for matfiskproduksjon publiseres i august. Statistikken omhandler informasjon for foregående år. Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1985.

Internasjonalt statistiksamarbeid og rapportering:

Fiskeridirektoratets statistiske materiale brukes for å oppfylle Norges internasjonale forpliktelser på rapportering til en rekke internasjonale organisasjoner som FAO, Eurostat, ICES, OECD, NAFO, NEAFC, CCAMLR og ICCAT. I tillegg har Norge inngått kontrollavtaler for m.a. gjensidig utveksling av fangstdata med en rekke land. Norge er også representert på møter i Eurostats arbeidsgruppe for fiskeristatistikk og har videre spesielt samarbeid med de andre nordiske landene.

Hva koster statistikken

I Fiskeridirektoratet utføres det anslagsvis 9 årsverk på statistikkproduksjon.

Husbanken

Husbanken skal gjennomføre den statlige bolig- og bygningspolitikken og er det sentrale organet Regjeringen har for å nå de boligpolitiske målene:

Legge til rette for et godt fungerende boligmarked og en effektiv byggeprosess.

Skaffe boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet.

Fremme bærekraftig kvalitet, sikkerhet og god estetikk i det bygde miljø.

Flere universelt utformede boliger og bygninger.

Statistikk som blir produsert

Husbankstatistikken gir en oversikt over bruken av de statlige boligpolitiske virkemidlene som er underlagt Kommunal- og regionaldepartementet (KRD):

Bostøtte

Boligtilskudd

Kompetansetilskudd

Grunnlån

Startlån

Tilskudd til bolig-, by- og stedsutvikling

I tillegg blir det produsert statistikk for ordninger som Husbanken administrerer for andre departementer:

Lån til barnehager

Tilskudd til studentboliger

Rentekompensasjon til skoleanlegg og kirkebygg

Formål og brukere

Rapportering på måloppnåelse til KRD og andre berørte departementer

Grunnlag for analyser og evaluering av de boligpolitiske virkemidlene

Grunnlag for planlegging i kommunene og statlige etater, hos private utbyggere av boliger og internt i Husbanken.

Samarbeid med Statistisk sentralbyrå (SSB) innenfor områdene bolig- og byggestatistikk, boligmarkedsstatistikk og leveårsstatistikk

Rapportering av boligstatistikk til KOSTRA på vegne av kommunene

Formidling av data til forskningsmiljøer og andre eksterne brukere

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

Husbankens virksomhet er hjemlet i Lov om Den Norske Stats Husbank. Banken skal rapportere om virksomheten til Kommunal- og regionaldepartementet i henhold til instruks og det årlige tildelingsbrevet.

Samarbeid

Husbanken samarbeider med SSB, Statens kartverk og Statens bygningstekniske etat i ulike prosjekter og fora som jobber med utvikling og kvalitetssikring av de boligrelaterte opplysningene i GAB-registeret og det nye matrikkelsystemet, spesielt med sikte på å inkludere data for tilgjengelighet og miljøkvaliteter ved boligene.

SSB, NOVA, Byggforsk og Husbanken har i samarbeid etablert en registerdatabase for bruk i forskning om vanskeligstilte på boligmarkedet som ble ferdigstilt i 2006. Databasen kombinerer inntekts-, husstands- og boligopplysninger fra eksisterende registre og vil bli administrert av SSB som en del av tjenesten om levering av data til forskning.

SSB, KRD og Husbanken har samarbeidet om gjennomføringen av to undersøkelser av forholdene på det norske leiemarkedet i 2005 og 2006. Leiemarkedsundersøkelsen 2006 skal ligge til grunn for etableringen av en ny husleieindeks driftet av SSB.

SSB og Husbanken samarbeider om en halvårlig prisindeks for nye flerbolighus, som i sin helhet er basert på grunnlagsdata fra Husbanken. Reviderte tall for perioden 1. halvår 2000 – 1. halvår 2006 ble publisert i november 2006.

Husbanken rapporterer balansen, inkludert utestående lån til SSB hver måned. Andre resultatposter og rentesatser rapporteres hvert kvartal.

Husbanken har utviklet BOKART, et elektronisk system for kartlegging av vanskeligstilte på boligmarkedet i kommunene. Husbanken rapporterer data om vanskeligstilte på boligmarkedet (skjema 13) til KOSTRA på vegne av alle kommuner som har tatt i bruk BOKART. Ved utgangen av 2006 har 72 kommuner bestilt dette kartleggingssystemet.

Husbanken leverer også grunnlagsdata for den kommunale bruken av de statlige boligøkonomiske virkemidlene til KOSTRA.

Produksjonsmetode

Statistikken er basert på uttrekk fra Husbankens elektroniske saksbehandlingssystemer og STARTSAK, et elektronisk rapporteringssystem for kommunenes bruk av startlån og boligtilskudd. Det er lagt opp til omfattende maskinelle kontroller av grunnlagsdataene. Observasjoner som slår ut på en eller flere av de maskinelle kontrollene, blir sjekket og korrigert manuelt. Husbanken er i fortløpende kontakt med SSB og ulike forskningsmiljøer om utvikling og bruk av statistikken og grunnlagsdataene.

Bruk av standarder

Husbanken produserer detaljert statistikk på kommune- og fylkesnivå. Kjennetegn ved boligen, som areal, hustype og kostnader, følger så langt det er mulig tilsvarende definisjoner i Norsk Standard og GAB-registeret. De mest relevante standardene er NS 3453 Spesifikasjon av kostnader i byggeprosjekt og NS 3940 Areal- og volumberegning av bygninger.

Formidling

Husbankstatistikken formidles hovedsakelig på www.husbanken.no, som også har en oversikt over sentrale definisjoner og andre metadata.

Husbanken har utviklet nettapplikasjoner som gir tall for de viktigste låne- og tilskuddsordningene ned på kommunenivå. I 2006 startet utviklingen av en ny nettløsning for Husbankens statistikkpublisering som blant annet vil gi brukerne tilgang til en mer omfattende statistikkbank. Omleggingen av nettsidene vil bli ferdigstilt i 2007.

Månedstatistikken, som publiseres i pdf-format cirka 20 dager etter statistikk månedens utløp, sammenlikner foreløpige hovedtall for de fleste låne- og tilskuddsordningene med tilsvarende måned året før.

Kvartalsrapporten publiseres i pdf-format cirka to måneder etter kvartalets utløp og gir en mer detaljert oversikt over utviklingen for låne- og tilskuddsordningene innenfor rammene av de boligpolitiske målene.

Internasjonalt statistiksamarbeid og rapportering

Husbanken har innledet et samarbeid med Boverket i Sverige om utvikling av relevante prognoser for boligmarkedet. Husbanken deltar jevnlig på seminarer om nordisk samarbeid innenfor bolig-, bygg- og boforholdsstatistikk, med deltakere fra offentlige myndigheter, statistikkprodusenter og brukere av boligstatistikk i de nordiske landene. Husbanken deltar også i relevante europeiske fora for boligpolitiske spørsmål.

Kostnader

Husbanken bruker 4 – 5 årsverk til statistikkproduksjon. Arbeidet blir i sin helhet finansiert over statsbudsjettet gjennom rammetildelingen fra Kommunal- og regionaldepartementet.

Nasjonalt folkehelseinstitutt

Statistikk som blir produsert

Dødsårsaksregisteret gir dødsårsaksstatistikk som produseres i samarbeid med SSB Medisinsk fødselsregister (MFR) produserer statistikk over fødsler relatert til mors alder, svangerskapslende m.m. Videre produseres statistikk over sykdom i svangerskapet, medfødte misdannelser, dødfødsler, spedbarnsdødelighet og andre perinatale forhold. Det rapporteres også om svangerskapsavbrudd etter 12. svangerskapsuke og svangerskap etter utført "kunstig befruktning" (IVF/ICSI).

Meldesystemet for infeksjonssykdommer (MSIS) produserer statistikk om en lang rekke smittsomme sykdommer, herunder tuberkulose og seksuelt overførbare sykdommer.

System for vaksinasjonskontroll (SYSVAK) produserer statistikk over vaksiner gitt til barn under 18 år. Dette gjelder vaksiner som er gitt mot følgende sykdommer: Difteri, kikhoste, kuma, meslinger, pneumokokksykdom, poliomyelitt, røde hunder, systemisk Haemophilus influenzae-sykdom, tetanus (stivkrampe), tuberkulose (BCG-vaksine).

Reseptbasert legemiddelregister produserer statistikk over salg av reseptpliktige legemidler til pasienter fordelt på alder, kjønn og bosted og til institusjon fordelt geografisk. Statistikken er basert på opplysninger fra alle resepter og rekvisisjoner som ekspederes fra norske apotek.

Legemiddelstatistikk produseres også i form av grossiststatistikk, som omfatter salg av alle legemidler fra grossist til apotek og sykehus.

Vannverksregisteret (VREG) inneholder opplysninger om vannverkernes oppbygning og kvalitet på drikkevannet, dette gir blant annet grunnlag for statistikk for tilstanden ved landets vannforsyning og drikkevannskvalitet.

Folkehelseinstituttet produserer også statistikk fra store befolkningsundersøkelser. Dette gjelder helseundersøkelser i mange av landets fylker, men gir ikke landsrepresentative data. Statistikken omfatter data om selvrapportert helse og sykdom, vekt, høyde, lipidverdier i blod, blodtrykk m.m.

Annen viktig helsestatistikk (utenom Folkehelseinstituttet)

Institutt for populasjonsbasert kreftforskning har databehandlingsansvar for Kreftregisteret (organisert som en egen organisasjonsenhet under Helse Sør RHF). Det produseres statistikk for ca 25 kreftformer, herunder forekomst, hyppighet og overlevelse.

Formål og brukere

Folkehelseinstituttet har som overordnet mål å bidra til å bedre befolkningens helsetilstand, først og fremst ved å fremskaffe kunnskap og gi råd og tjenester som gjør det mulig å forebygge sykdom og helseskade. Produksjon av helsestatistikk har som formål å skaffe et godt grunnlag for overvåking av helsetilstanden i Norge. Statistikken skal legge grunnlaget for å beskrive forekomsten av smittsomme og kroniske sykdommer over tid og etter geografiske og demografiske forhold.

Viktigste brukere er beslutningstakere i helseforvaltningen, helsepersonell, forskere og andre som trenger helsestatistikk i sitt arbeid for å bedre folkehelsen. Allmennheten (herunder media) er også viktige brukergrupper.

Produksjon av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

Helseregisterloven § 8 dekker de sentrale helseregistrene, med følgende forskrifter:

Dødsårsaksforskriften av 21. desember 2001 nr. 1476

Kreftregisterforskriften av 21. desember 2001 nr. 1477

Medisinsk fødselsregisterforskriften av 21. desember 2001 nr. 1483

Meldingssystem for smittsomme sykdommer (MSIS) og Det sentrale tuberkuloseregisteret er hjemlet i forskrift av 20. juni 2003 nr. 740

SYSVAK-registerforskriften av 20. juni 2003 nr. 739

Reseptregisterforskriften av 17. oktober 2003 nr 1246

Drikkevannsforskriften av 4. desember 2001 § 7

Kreftregisterforskriften (av 21. desember 2001) gir grunnlag for innsamling og behandling av helseopplysninger i Kreftregisteret.

Store befolkningsundersøkelser som gir tilgang til statistikk fra helseundersøkelsene har egne konsesjoner fra Datatilsynet.

Samarbeid

Dødsårsaksstatistikk og statistikk over selvbestemte og nemnd behandlede svangerskapsavbrudd er basert på et samarbeid med SSB.

Produksjonsmetode og standarder

Innsending av data til de sentrale helseregistre er lovpålagt fra helsepersonell, helsestasjoner, medisinske laboratorier m.fl. avhengig av hvilke data det gjelder. Opplysninger leveres på fastsatt skjema, i hovedsak på papir, men mange av systemene er nå under omlegging for elektroniske meldinger. Det benyttes nasjonale eller internasjonale kodeverk og klassifikasjoner. For dødsårsaker og sykdommer benyttes ICD-10 og for legemidler benyttes ATC klassifikasjons systemet.

Internasjonal rapportering

Data rapporteres til NOMESKO (Nordisk medisinalstatistisk komité), WHO, Eurostat og OECD.

Formidling av statistikken

Dødsårsaker. Statistikk produseres årlig fra SSB, i hovedsak i Statistikkbanken. Produsert første gang i 1926, men databasen inneholder nå persondata fra 1951. Data er tilgjengelige på en egen nettportal. Statistikkbanken hos SSB har også mye data om dødsårsaker.

Reproduktiv helse. Medisinsk fødselsregister publiserer fra 1967 av årlige rapporter, både elektronisk og på papir, og har dessuten en egen statistikkportal, <http://mfr-nesstar.uib.no/mfr/>.

Smittsomme sykdommer. Statistikken produseres fortløpende, og blir hver uke utgitt i MSIS-rapport, både i papirform og på internett (finnes på www.msis.no). Produsert første gang i 1977, men tuberkulose fra 1962. Det lages også spesialrapporter og pressemeldinger ved oppdagelser som har særlig stor samfunnsinteresse.

Vaksinasjon av barn. Statistikken publiserer årlig på internett (www.fhi.no/tema/vaksine/dekning) og ligger også i KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering) på sidene til Statistisk sentralbyrå (www.ssb.no/kostra). Produsert første gang i 1998.

Legemidler. Legemiddelforbruket i Norge blir utgitt årlig i bokform og på internett (www.legemiddelforbruk.no). Reseptbasert legemiddelregister startet registreringen fra 1. januar 2004. Datagrunnlaget sendes månedlig inn fra apoteker. Registeret har egen portal, www.reseptregisteret.no, der man selv kan framstille aktuell statistikk.

Statistikkalendarer. I 2007 opprettet Folkehelseinstituttet en nettportal med lenker til oppdatert statistikk, <http://www.fhi.no/artikler?id=60857>.

Fylkesbarometre ("Spiderweb"). I 2007 opprettet Folkehelseinstituttet en ny nettbasert tjeneste som gjør det lettere å se hvordan helsetilstanden i de ulike fylkene er i forhold til landsgjennomsnittet. Fylkesbarometrene ligger under Norgeshelsa.

Statistikken formidles, i tillegg til det som er nevnt ovenfor, som spesielle temarapporter og faktaark som i hovedsak legges ut på internett. Folkehelseinstituttet har også utarbeidet et presentasjonsverktøy for helsestatistikk: *Norgeshelsa* (www.norgeshelsa.no). Norgeshelsa på nett inneholder aggregerte data fra mange ulike datakilder, fordelt på ulike dimensjoner (i hovedsak: Kjønn, alder, geografi).

Kostnader

Dette er svært vanskelig å anslå ressursbruken til statistikk, da denne er avhengig av hvordan man beregner infrastruktur og generelle driftskostnader. I anslaget nedenfor er det ikke tatt med den delen av statistikken som produseres av SSB.

For 2007 har vi foretatt et nytt estimat for total kostnad for offisiell statistikk (inkl. lønn) ved Nasjonalt folkehelseinstitutt som bedre dekker dagens situasjon: 45 millioner NOK.

Antall årsverk: 60.

Finansieringen er over statsbudsjettet, Helse- og omsorgsdepartementet. Vi får også en del penger fra Forskningsrådet, ulike EU-programmer og andre internasjonale samarbeidspartnere.

NAV

Arbeids- og velferdsetaten (NAV) har ansvar for tjenester og forvatningsoppgavene som tidligere lå hos Aetat og Trygdeetaten. Dette omfatter virkemidler for å sikre et inkluderende samfunn, et velfungerende arbeidsmarked og inntektssikring ved fødsel, alderdom, aleneomsorg, sykdom/uførhet med videre.

Statistikk som produseres i NAV

- Arbeidsmarked
 - Registrerte arbeidsledige
 - Ordinære tiltaksdeltakere
 - Delvis ledige
 - Ledige stillinger
 - Utdanning og arbeidsmarkedet
 - Sluttårsaker
 - Ytelser til arbeidssøkere
- Jobb og helse
 - Sykefravær
 - Sykepenger
 - Rehabilitering
 - Yrkeshemmede
 - Uføreytelser (tidsbegrenset uførestønad)
- Pensjon
 - Uføreytelser (uførepensjon)
 - Alderspensjon
 - Ytelser til gjenlevende
 - Avtalefestet pensjon
- Helsetjenester
 - Grunnstønad
 - Hjelpestønad
 - Frikort
 - Fastlegeordningen
 - Legeoppgjør
 - Offentlige poliklinikker
 - Private laboratorier
 - Privat radiologi
 - Legemidler
 - Regnskap helserefusjoner
- Hjelpemidler
- Famile og omsorg
 - Barnebidrag
 - Fødsels- og adopsjonspenger
 - Stønad til eneforsørgere
 - Kontantstøtte
- Regnskap folketrygden

Formål og brukere

NAV statistikkproduksjon har som formål å belyse utviklingen i arbeidsmarkedet og folketrygdens ordninger. I tillegg produseres styringsdata som grunnlag for oppfølging av NAVs virksomhet.

Brukere utenfor NAV er Stortinget og lokale politikere, departement, offentlige etater, forskningsinstitusjoner, næringsorganisasjoner og partene i arbeidslivet, internasjonale organisasjoner, media og allmennheten.

Produksjon og formidling

Lovgrunnlag/hjemmel

Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen
 Lov om arbeidsmarkedstjenester
 Lov om folketrygd
 Lov om bidragsforskott
 Lov om helseregistre og behandling av helseopplysninger
 Lov om yrkesskadetrygd
 Lov om pensjonstrygd for fiskere
 Lov om pensjonstrygd for skogsarbeidere
 Lov om pensjonstrygd for sjømenn
 Lov om avtalefestet pensjon for offentlige tjenestemenn m. fl.
 Lov om helseforetak m.m.
 Lov om spesialisthelsetjenesten m.m.
 Lov om helsetjenesten i kommunene
 Lov om legemidler m.v.
 Lov om barn og foreldre
 Lov om barnetrygd
 Lov om kontantstøtte til småbarnsforeldre
 Lov om krigspensjonering for militærpersonell
 Lov om krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner
 Lov om innkreving av underholdningsbidrag

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere

Samarbeidet mellom NAV og Statistisk sentralbyrå (SSB) er basert på en ny rammeavtale som ble etablert i 2007. I tillegg gjennomføres kontaktmøter mellom direktørene samt fagmøter mellom Statistikk og utredning i NAV og fagseksjonene Levekår og Arbeidsmarked i SSB. NAV leverer også en del registerdata og statistikk direkte til forskningsinstitusjoner og andre samarbeidspartnere.

Produksjonsmetode

NAVs statistikk baseres på datauttrekk fra etatens saksbehandlingssystemer og registre. I tillegg foretas spørreundersøkelser knyttet til gjennomføring av analyseprosjekter i etatens regi.

NAV utvikler for tiden et eget datavarehus for den nye etaten. Her vil bearbeiding og løpende publisering av statistikk i større grad skje gjennom bruk av visningsverktøy for både interne og eksterne brukergrupper. Et viktig formål med datavarehuset er å sikre et mer samordnet og konsistent datagrunnlag for produksjon av statistikk og interne styringsdata. I løpet av 2007 har NAV etablert ny infrastruktur, felles analysedimensjoner og styringsdata knyttet til oppfølging av arbeidssøkere og sykmeldte i datavarehuset. I tillegg er det etablert en helt ny statistikk basert på legeoppgjørdata som gir omfattende informasjon om legenes aktivitet innenfor kommunehelsetjenesten samt blant privatpraktiserende spesialister.

NAV gjennomfører årlig to undersøkelser av næringslivets og offentlige etaters behov for ulike typer arbeidskraft det nærmeste året samt omfanget av stillinger som ikke er besatt som følge av rekrutteringsproblemer. Dataene innhentes postalt eller i noen tilfeller ved bedriftsbesøk. Vårundersøkelsen er basert på et utvalg på om lag 20 000 bedrifter og gir resultater på fylkesnivå. Høstundersøkelsen ble gjennomført første gang i 2007 og er basert på et betydelig mindre utvalg som gir resultater kun på landsnivå.

Standarder for begreper og klassifiseringer

NAV benytter gjeldende standarder i sine statistikkpublikasjoner.

Statistikk over arbeidssøkere og stønadsmottakere inndeles blant annet etter alder, kjønn, varighetsperioder og geografi. Yrkesopplysningene baserer seg på Standard Yrkesgruppering (STYRK). For diagnoseklassifiseringer i helsestatistikken brukes standardene ICPC og ICD10. Resultatene fra den årlige bedriftsundersøkelsen grupperes etter geografi, yrke (STYRK) og næring (NACE).

Offentliggjøring og formidling av statistikken

Statistikken publiseres på NAVs nettsted (nav.no) etter en publiseringskalender som legges ut på forhånd hvert halvår. I innledningen til publikasjonene ligger dokumentasjon og forklaringer til tallene.

Arbeidssøker- og stillingsstatistikken blir offentliggjort ved utgangen av hver måned.

Sykefraværstatistikk og trygdestatistikk publiseres kvartalsvis.

Bedriftsundersøkelsen publiseres to ganger i året.

Statistikken inngår som datagrunnlag i etatens forsknings- og analysevirksomhet. Disse arbeidene publiseres i NAVs rapportserie og Arbeid og velferd. (kvartalsvis). Alle rapporter og statistikkpublikasjoner publiseres på nav.no.

Internasjonalt statistikk samarbeid og rapportering

NAV samarbeider med flere internasjonale organisasjoner om tilrettelegging av statistikk.

Eurostat: Samarbeid om europeisk statistikk over deltakere i arbeidsmarkedstiltak (LMP-databasen).

OECD: tiltaksstatistikk.

EU-kommisjonen og ILO: statistikk over arbeidssøkere og ledige stillinger.

NOSOSCO (Nordic Social-Statistical Committee): statistikk om helse, familie og pensjon.

Kostnader**Ressursbruk/årsverk:**

Det benyttes rundt 30 årsverk på statistikkproduksjon i direktoratet. Dette omfatter utviklingsarbeid og oppdatering av datavarehus, statistikkpublikasjoner samt service til eksterne og interne brukere. Ca. halvparten av disse ressursene benyttes til utvikling og produksjon av interne styringsdata.

I tillegg til personalressursene kommer utgifter til drifting og utvikling datavarehuset.

Finansiering

Arbeidet finansieres hovedsakelig gjennom rammetildelingen fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

NIFU STEP (Studier av innovasjon, forskning og utdanning)

Statistikk som blir produsert

NIFU STEP har ansvar for innhenting av data, ajourføring, drift og vedlikehold av følgende databaser og registre som grunnlag for den offisielle FoU-statistikken:

- FoU-ressurser totalt i Norge
- FoU-ressurser for universitets- og høyskolesektoren
- FoU-ressurser for instituttsektoren
- FoU-bevilgninger over statsbudsjettet
- Forskerpersonalregistret
- Doktorgradsregistret

I tillegg til ovennevnte innhentes nøkkeltallsdata fra forskningsinstituttene som er underlagt retningslinjer for statlig finansiering. NIFU STEP utarbeider også statistikk om doktorgrader og doktorgradsstudenter i de nordiske og baltiske landene (tilgjengelig i basen NORBAL, som drives av NIFU STEP og finansieres av NordForsk). Dessuten kjøper og tilrettelegger NIFU STEP databaser som omfatter internasjonal vitenskapelig publisering, patentdata og OECD-data om statistikk og indikatorer for vitenskap og teknologi. Fra helseforetakene samler NIFU STEP inn publiseringsdata og fra 2007 også data om ressursbruk til forskning.

Formål og brukere

Den offisielle statistikken, som utarbeides ved NIFU STEP, ligger innenfor området *Forskning og utvikling*. Norsk statistikk over ressursinnsatsen i forskning og utviklingsarbeid (FoU) – utgifter og personale – har vært utarbeidet siden tidlig på 1960-tallet. NIFU STEP har et særskilt statistikkansvar for universiteter og høyskoler, forskningsinstitutter og andre institusjoner med FoU. Statistikken brukes av offentlige myndighetsorganer som Stortinget, Regjeringen, departementene, Forskningsrådet, fylker og kommuner, så vel som av de FoU-utførende institusjonene, andre institusjoner og organisasjoner samt enkeltpersoner.

Produksjon og formidling

Lovgrunnlag/hjemmel

FoU-statistikken for Norge utarbeides etter internasjonale retningslinjer nedfelt i OECDs Frascati-manual. Data som skal leveres til EU er regulert gjennom Commission Regulations (EC) No 753/2004.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter

I arbeidet med FoU-statistikk har SSB ansvar for næringslivet. Ved planlegging av undersøkelsene og sammenstilling av data til en total FoU-statistikk for Norge samarbeider NIFU STEP med SSB. I henhold til avtale med Norges forskningsråd har NIFU STEP ansvar for koordinering av statistikkarbeidet og sammenstilling av data til en total statistikk for Norge. NIFU STEP samarbeider også med statistikkprodusentene innenfor forskning og utvikling i de andre nordiske landene: Dansk Center for Forskningsanalyse ved Universitetet i Aarhus i Danmark, Rannis i Island, Statistikcentralen i Finland og Statistiska Centralbyrån i Sverige.

Produksjonsmetode

Dataene hentes direkte fra de FoU-utførende enhetene – både gjennom filoverføringer av personal- og regnskapsdata samt spørreskjemaer. Dataene suppleres med informasjon fra befolkningsregistret (SSB), Akademikerregistret (NIFU STEP) og regnskapsdata fra Database for statistikk om høgre utdanning (NSD). Basene for FoU-statistikk omfatter beregningsmoduler der blant annet lønn, stillingsbrøk og FoU-andeler inngår. Materialet kvalitetssjekkes gjennom særskilte rutiner.

Bruk av standarder for begreper og klassifiseringer

I OECDs Frascati-manual inngår definisjoner og retningslinjer for produksjon av FoU-statistikk. I tillegg benyttes nordisk klassifisering for formålsinndelinger (NordForsk) samt Norsk inndeling av vitenskapsdisipliner (Universitets- og høyskolerådet) der Forskningsrådet er ansvarlig for oppdatering og vedlikehold.

Formidling

Formidling av statistikk fra NIFU STEP foregår både på nett og papir. Hovedresultatene presenteres i nyhetsbrev på våre nettsider ved ferdigstilling av en statistikkårgang. Resultatene inngår også i rapporten ”*Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer*” som utgis annethvert år av Norges forskningsråd (<http://www.forskningsradet.no>). En kortversjon gis ut på engelsk. I *FoU-statistikkbanken* på NIFU STEP's hjemmeside oppdateres dataene fortløpende. Her kan den enkelte bruker selv velge statistikk og tabeller om FoU, inkludert internasjonale sammenlikninger. I 2007 ble en engelsk versjon av statistikkbanken ferdigstilt, og den ble i tillegg utvidet med doktorgradsstatistikk. Dessuten utgir NIFU STEP årlig en liten folder med tabeller og figurer: *FoU-statistikk og indikatorer/Science and Technology Indicators*. For FoU-statistikken er det også utgitt et lite hefte: *Hva er FoU-statistikk?* Andre statistikker fra NIFU STEP finnes på <http://www.nifustep.no/>.

Internasjonalt statistikksamarbeid og rapportering

Det internasjonale statistikksamarbeidet foregår i regi av OECD (DSTI - Direktoratet for vitenskaps- og teknologi- indikatorer), herunder NESTI (Gruppen av nasjonale eksperter for vitenskaps- og teknologiindikatorer) og gjennom EUROSTAT STI Working Group (Gruppen for statistikk om vitenskap, teknologi og innovasjon). NIFU STEP deltar også i EUs arbeidsgruppe for statistikk om kvinner i forskning. Hertil kommer nordisk samarbeid gjennom prosjektarbeid og kontaktnett blant annet gjennom NICE (Nordic Innovation Center). NIFU STEP rapporterer FoU-statistiske data flere ganger i året både til OECD og EUROSTAT.

Kostnader

NIFU STEP's virksomhet er organisert i seks tematiske programområder. Statistikkproduksjonen er underlagt området *Statistikk og indikatorer*. Dette området har også ansvaret for indikatorutvikling og utarbeidelsen av rapporten: *Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer* som utgis annet hvert år. Arbeidet med statistikkproduksjon, presentasjon av resultatene og tilrettelegging av internasjonale baser samt deltagelse i internasjonale fora utgjør anslagsvis 7–8 årsverk. Statistikken er finansiert av Kunnskapsdepartementet via Norges forskningsråd.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Statistikk som blir produsert

Vassmagasinstatistikk – ukentlig

Hydrologisk månedsoversikt

Leverandørskifter - kvartalsvis

Statistikk over nettleie i regional- og distribusjonsnettet – årlig

Avbruddsstatistikk – årlig

Formål og brukere

Vassmagasinstatistikk:

Formål: Gi tall for fyllingsgrad i norske vannmagasiner.

Brukere: Offentlige myndigheter, herunder SSB, aktører i kraft- og energimarkedet og publikum

Hydrologisk månedsoversikt

Formål: Gi oversikt over hydrologiske forhold som vannføring, snø, mark- og grunnvann.

Som nasjonalt ansvarlig institusjon for hydrologi i Norge samler NVE, ved Hydrologisk avdeling, inn data om bl.a. vannstand, vannføring, snø, is og breer, grunnvann, vanntemperatur, erosjon og sedimenttransport. Den hydrologiske månedsoversikten viser status for disse variablene.

Brukere: Offentlige myndigheter, forskningsinstitusjoner, aktører i kraft- og energimarkedet og publikum.

Leverandørskifte

Formål: Bidra med informasjon om funksjonaliteten i sluttbrukermarkedet for elektrisitet Som et ledd i arbeidet med å undersøke om kraftmarkedet fungerer tilfredsstillende, har

NVE siden 1997 gjort kvartalsvise undersøkinger om leverandørskifte og prisutvikling.

Brukere: Offentlige myndigheter, aktører i kraftmarkedet og publikum

Avbruddsstatistikk:

Formålet: Gi oversiktstall for avbruddsforholdene på lands, fylkes- og nettselskapsnivå.

Brukere: Offentlige myndigheter, nettselskaper og publikum

Nettleiestatistikk:

Formålet: vise variasjon og utvikling over tid i utforming av nettleietariffene.

Nettleien er en pris på transport av kraft gjennom hele elektrisitetsnettet fra produsenten frem til forbruker. Hensikten med statistikken er å sammenligne nettleien mellom ulike nett og for å kunne se hvordan nettleien har utviklet seg over tid. Nettleien består av ulike ledd, Fastledd (med benevnningen kr/pr.år), effektledd (kr/kW pr.år) og energiledd (øre/kWh). For at nettleiene skal kunne sammenlignes er disse omregnet til ett beløp som kalles beregnet pris.

Brukere: Offentlige myndigheter, herunder SSB, nettselskaper og publikum

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

Avbruddsstatistikk: Forskrift om leveringskvalitet kapittel 2A, Registrering og rapportering

Nettleiestatistikk: Nettleie er regulert av NVE i henhold til bestemmelser gitt i Energilovforskriften av 7. desember 1990 nr. 959 med endringer, samt Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffen, jf. § 13-1, bokstav g av 11. mars 1999 nr. 302.

Samarbeid

NVE og SSB samarbeider om elektronisk innrapportering av teknisk og økonomiske data for innehavere av omsetningskonsesjoner, eRapp.

Det ble utarbeidet to landsstatistikker i 2006 som er av betydning for oppfølging av leveringskvaliteten i det norske kraftsystemet; en fra Statnett og en fra NVE. NVE og Statnett har til hensikten er å samordne de nasjonale feil- og avbruddsstatistikkene i Norge. Målet er å utarbeide et felles dokument for dette fra og med 2008.

Produksjonsmetode

Statistikk over nettleie er innhentet elektronisk fra omsetningskonsesjonærer som eier nett pr. 01.01.
Statistikk over avbrudd er innhentet elektronisk via FASIT

Leverandørskifte undersøkelsen er basert på et elektronisk skjema som sendes inn via NVE sine internettsider

Hydrologiske måledata innrapporteres til NVE elektronisk via AMIS og ManWeb eller manuelt via vannstandskort, lister og bøker.

Formidling

Statistikk formidles via Internett – www.nve.no og www.senorge.no, samt trykte publikasjoner

Når statistikken produseres

Statistikken er årlig, kvartalsvis eller ukentlig.

Kostnader

Det er ikke foretatt kostnadsestimater over ressursbruk i forbindelse med statistikk produsert ved NVE

Registre**Geografiske databaser**

NVE har forvaltningsansvar for nasjonale databaser med geografisk informasjon om elver, innsjøer og nedbørfelt. De tre grunnleggende databasene er REGINE (REGIster over NEdbørfelt), Innsjødatabasen med informasjon om alle innsjøer over 2500 m² og ELVIS (elvenettverksdatabasen). Databasene inneholder de nasjonale koblingsnøklene/løpenumrene er de primære koblingene for all informasjon som skal knyttes til elver, innsjøer og nedbørfelt. Innsjødatabasen og ELVIS er etablert ved hjelp av digitalt kartverk (målestokk 1:50 000), nedbørfeltgrensene i REGINE er tilpasser samme type kartverk.

Hydrologisk database

Hydrologisk avdeling i NVE utfører målinger over hele landet av hydrologiske og meteorologiske prosesser, dvs. prosesser knyttet til vannets kretsløp. Hydra II er NVEs eget datasystem for å motta, kontrollere, bearbeide og lagre de 25-30 millioner enkeltverdiene som årlig registreres. I tillegg lagres data som NVE mottar fra andre institusjoner.

Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)

Hva produseres av offisiell statistikk

Driftsgranskinger i jord- og skogbruk:

Hovedformålet med driftsgranskningene er å vise årlige resultater, og mer langsiktige utviklingslinjer, for økonomien på gårdsbruk der inntekter fra jordbruket har et betydelig omfang. Driftsgranskningene bygger på skatteregnskap som er omarbeidet til driftsregnskap. I EU-landene utarbeides tilsvarende statistikk (FADN/RICA). En har statistikk for:

- Arbeidsinnsats, areal og husdyr
- Eiendeler og investeringer
- Avlinger, husdyrproduksjon og priser
- Kostnader og inntekter
- Økonomisk resultat, samlet sett og for driftsformer
- Resultater for skogbruk, tilleggsnæringer og andre næringer
- Samlet økonomisk resultat for brukerfamiliene

Totalkalkylen for jordbruket:

Totalkalkylen for jordbruket, inkludert normaliserte regnskaper, utarbeides årlig av Budsjettnemnda for jordbruket. Totalkalkylen viser totalverdiene som skapes i norsk jordbruk ved utnyttelse av jordbrukets produksjonsfaktorer. Seriene i totalkalkylen går tilbake til 1959. Fra 1993 har totalkalkylens normaliserte regnskaper blitt lagt til grunn i jordbruksforhandlingene ved vurdering av inntektsutviklingen.

På grunnlag av inntekter, kostnader og budsjettoverføringer beregnes ulike resultatmål for verdiskapningen i jordbruket. Videre utarbeides tall for antall jordbruksbedrifter og arbeidsforbruk, areal og avlinger, husdyrbestand og ytelse. Totalkalkylen er, med noen metodetilpasninger, hovedgrunnlaget ved rapportering av «Economic Accounts for Agriculture» eller «Regnskaper for landbruket» som Norge gjennom EØS-lovgivningen må følge opp og NILF har ansvar for.

Annen statistikkproduksjon:

- Prisutvikling på ulike ledd i matvarekjeden
- Spesialundersøkelser, statistikk over spesielle driftsformer, nisjeproduksjoner
- Samdrifter, tilleggsnæringer og skatteforhold
- Matvareforbruksberegninger (for Sosial – og helsedirektoratet)

Formål og brukere

Delformål for Driftsgranskningene er:

- Presentere økonomiske data for familier på gårdsbruk av forskjellig størrelse, med ulike driftsformer og med forskjellig geografisk plassering
- Gi grunnlag for sammenligninger med annen nasjonal og internasjonal statistikk
- Legge grunnlag for videre forskning og utredning
- Gi bidrag til rådgivning og undervisning
- Gi bidrag til offentlig politikk og forvaltning

Totalkalkylen brukes i jordbruksforhandlingene, som grunnlag for nasjonalregnskaps- og nasjonalbudsjettberegninger, til matvareforbruksberegninger, som kilde for statistikk til internasjonale organisasjoner, forskning og utredninger.

Produksjon og formidling av statistikken

Lovhjemmel

Det er frivillig deltakelse i driftsgranskningene. Heller ikke arbeidet med Totalkalkylen kan direkte vise til lovhemmel ved innhenting av grunnlagsopplysninger, men oppgavegivere er kjent med at NILF er sekretariat for Budsjettnemnda for jordbruket som utarbeider grunnlagsmaterialet for jordbruksforhandlingene.

Samarbeidsrelasjoner og produksjonsmetode

NILF har avtale med 900 – 1000 jordbruksbedrifter (bønder) og god kontakt med mange regnskapskontor for å utarbeide Driftsgranskingene som er en utvalgsundersøkelse. Det er også samarbeid med SLF, Tine og Skattedirektoratet.

Til Totalkalkylen innhentes oppgaver fra over 130 ulike kilder. Av hovedbidragsytere nevnes SSB, SLF, Mattilsynet og landbrukets samvirkebedrifter (Tine, Nortura, Felleskjøpene m.fl.). Det benyttes både registre, utvalgsundersøkelse og beregninger og Budsjettnemnda for jordbruket er fagnemnd med direkte innflytelse på metodevalg og en viktig kvalitetssikrer av arbeidet.

Formidling

Formidling av statistikk skjer (med noen unntak) i publikasjoner fra NILF og Budsjettnemnda for jordbruket, på internett i litt ulike formater, men det meste er tilgjengelig i html-kode. Hovedtabeller for Driftsgranskinger er å finne fra: <http://www.nilf.no/Publikasjoner/Bm/Publikasjoner.shtml>, hovedpublisering ca. 1. desember. Totalkalkylen er å finne: <http://www.nilf.no/Totalkalkylen/Bm/TotalkalkylenHoved.shtml>, hovedoppdatering på internett ca. 15. august.

Internasjonalt statistikkarbeid og rapportering

NILF rapporterer totalregnskapsstatistikk for jordbruk (EAA) til Eurostat og deltar for Norge i deres arbeidsgruppe for dette. Rapporteringen er lovbestemt for EU-medlemmer og for Norge gjennom EØS. NILF har tidvis også rapportert statistikk til andre internasjonale organisasjoner (OECD, FAO). Vi deltar i Pacioli (europeisk fagforum for driftsgranskinger), og i nordisk kontaktnett for jordbruksstatistikere.

Kostnader

Det er ikke foretatt nøyaktige beregninger av ressursbruk og kostnader knyttet til NILFs statistikkproduksjon spesielt. NILFs forvaltningsbevilgning som skal dekke en rekke spesifiserte oppgaver innen dokumentasjon og analyse var på 22,7 mill. kroner i 2007, men ikke alt dette gjelder statistikkproduksjon. Driftsgranskingene er den største enkeltoppgaven og tar omtrent halve forvaltningsbevilgningen. Totalkalkylen krever størst ressurser i det sekretariatsarbeidet NILF har for Budsjettnemnda for jordbruket og krever i størrelsesorden 3 mill. kroner til utarbeidelsen av slik statistikk.

Norsk institutt for skog og landskap

Norsk institutt for skog og landskap er nasjonalt fagorgan for informasjon om arealressurser med tilknytning til landbruket. Instituttet gjennomfører både kartlegging og nasjonale utvalgsundersøkelser av arealdekke, jordsmonn, skog, landskap og vegetasjon. Statistikkproduksjonen ved instituttet skjer med utgangspunkt i budsjettvedtak. Instituttets hjemmeside er www.skogoglandskap.no

Statistikkproduksjon

Jordregister: Forenklet markslag fordelt på grunneiendommer og landbrukseiendommer. Statistikken utarbeides og publiseres kommunevis. Jordregister er underlagt konsesjonsvilkår gitt av Datatilsynet..

Markslagsstatistikk: Arealtilstand og markslag for kommuner og fylker (aggregert Jordregister). Det utarbeides også markslagsstatistikk for ad hoc enheter ved behov.

Skogstatistikk: Ressursstatistikk for det produktive skogarealet, basert på en utvalgsundersøkelse med femårige omdrev (Landsskogtakseringen). Nasjonal statistikk publiseres årlig. I tillegg utgis mer omfattende nasjonale rapporter hvert femte år og fylkesrapporter hvert 15de år.

Jordsmonnstatistikk: Arealstatistikk for jordsmonnegenskaper på dyrka mark. Utarbeides for fylker eller andre større regioner der det er utført jordsmonnkartlegging.

Arealstatistikk med spesiell vekt på utmarksareal. Statistikken er basert på vegetasjonskartlegging og utvalgsundersøkelser.

Landskapsstatistikk basert på utvalgsundersøkelser og registerkoblinger. Denne statistikken beskriver tilstand og endringer i norske landskap.

Brukere

Landbruksmyndighetene nasjonalt (LMD og SLF), regionalt (Fylkesmannen) og lokalt (kommunene). En del statistikk brukes også av landbruksnæringen, skogindustrien, miljøvernmyndighetene og ulike forskningsinstitusjoner. Noe av statistikken inngår i regelmessige rapporter til internasjonale organisasjoner. Skogstatistikk rapporteres årlig til SSB, samt til MCPFE og FAO.

Metoder

Statistikkproduksjonen ved instituttet skjer med basis i egenskaper ved arealene. Disse undersøkes enten gjennom tradisjonell kartlegging (i felt eller fra flybilder) eller ved utvalgsundersøkelser basert på prøvetaking og måling i felt. Metodikken gir i begge tilfeller spesielle utfordringer ved statistikkproduksjon. Det utarbeides også statistikk ved å koble sammen ulike kartgrunnlag eller gjennom kobling av kart mot stedfestet registerinformasjon (for eksempel GAB).

Formidling

Instituttets statistikk utgis som rapporter i serien *Ressursinformasjon fra Skog og landskap*. Disse rapportene legges også ut på instituttets nettsider i PDF format. Jordregister utgis som egen serie: *Jordregister fra Skog og landskap*, men denne legges i henhold til konsesjonsvilkårene ikke ut på Internett. Alle instituttets fagdata er lagret i en velorganisert geodatabase og instituttet gir fri tilgang til nedlasting av data fra denne basen såfremt rettighetsforhold eller konsesjoner ikke ligger til hinder for dette. Statistikk innarbeides også i instituttets nettbaserte tjenester, eksempelvis *Gårdskart på Internett*.

Samarbeidsrelasjoner

Instituttet deltar i den nasjonale infrastrukturen for geografisk informasjon, *Norge digitalt*. Gjennom denne infrastrukturen har instituttet tilgang til data som benyttes i statistikkproduksjon. Et eksempel er *Digitalt eiendomskart (Statens kartverk)* som er en viktig forutsetning for produksjon av *Jordregister*. Instituttet følger den nasjonale standarden for stedfestet informasjon (SOSI) og har et tett samarbeid med SSB på områdene primærnæringsstatistikk og arealstatistikk.

Kostnader og finansiering

Kostnadene ved instituttets statistikkproduksjon er primært knyttet til innsamling og ajourhold av primærdata. Dette har en årlig ramme på om lag 90 mNOK og omfatter om lag 100 årsverk. I denne produksjonen inngår imidlertid også etablering og vedlikehold av kartdata og geografiske databaser samt utredninger og informasjonsproduksjon ut over den rene statistikkproduksjonen. De årlige kostnadene til bearbeiding og publisering av statistikk alene anslås til om lag 5 mNOK. Virksomheten er finansiert over statsbudsjettet. Instituttet er underlagt Landbruks- og matdepartementet.

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) A/S

NSD er et arkiv for forskningsdata og formidler data til forskere og studenter i Norge og utlandet. I tillegg er NSD et kompetansesenter som veileder forskere i forhold til datainnsamling, dataanalyse, metode, personvern og forskningsetikk. Hovedmålsettingen er å forbedre muligheter og arbeidsvilkår for empirisk forskning som først og fremst er avhengig av tilgang til data. Dette gjøres ved å bygge ned økonomiske, tekniske, kunnskapsmessige, juridiske og administrative barrierer mellom brukere og dataressurser.

NSD var fra etableringen i 1971 og fram til og med 2002 institusjonelt knyttet til Norges forskningsråd. Etter vedtak i Stortinget i desember 2002 ble NSD med virkning fra 1. januar 2003 fristilt fra Norges forskningsråd og etablert som Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS eid av Kunnskapsdepartementet. Fristillingen medfører ikke endringer i NSDs tjenestetilbud og innretning.

NSD har bygd opp omfattende arkiver med data om individer, regioner og politiske og administrative systemer. I 2003 ble NSD personvernombud for universitetene, de vitenskapelige og statlige høyskolene og en rekke helseforetak og forskningsinstitutter. I tillegg til et bredt samarbeid med Norges forskningsråd, universitetene, høyskolene og forskningsinstituttene samarbeider NSD med andre institusjoner om konkrete oppgaver innen innsamling og tilgjengeliggjøring av data.

Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

Dette er et prosjekt initiert og finansiert av Kunnskapsdepartementet (KD), der utvikling og drift er lagt til NSD. Databasen inneholder statistikk om universiteter, vitenskapelige høyskoler, statlige og private høyskoler og kunsthøyskoler. Databasen omfatter data om studenttall, ansatte, økonomi, areal og forskningsproduksjon. I tillegg inneholder DBH fra 2006 informasjon om offentlige aksjeselskaper hvor KD eller underliggende institusjoner har eierinteresser. KD og institusjonene benytter databasen som et planleggingsverktøy i budsjettarbeidet. Data stilles også åpent til disposisjon for forskningsmiljøene.

Data samles hovedsakelig fra UH-institusjonenes driftssystemer, produseres fortløpende og formidles via Internett; dbh.nsd.uib.no

Ressursbruk 8 årsverk, finansiert av KD.

NSDs Kirke database

NSD får fra SSB tilgang til og legger til rette menighetenes årsstatistikk. Databasen danner grunnlag for Den norske kirkes offisielle kirkestatistikk og inneholder data fra menighetenes årsstatistikk som bygger på kirkebøkene, menighetenes dagsregister og tellinger utført i menighetene. Årsstatistikken inneholder blant annet opplysninger om antall døpte, konfirmerte, innmeldte og utmeldte, om gudstjenester, gudstjenestedeltakere, nattverdsdeltakere, innsamlet kollekt, aktiviteter for barn og unge, diakonale og økumeniske tiltak i menighetene med mer.

Datainnsamling skjer parallelt med fellestrådenes rapportering til KOSTRA. Den delen av statistikken som er rapportert på menighetsnivå blir deretter overført til NSD. Publiseres årlig (publikasjoner sammen med Stiftelsen Kirkeforskning) eller fortløpende på Internett; www.kirkedatabasen.no

Ressursbruk 0,75 årsverk, finansiert av Kirkerådet.

Nasjonalt system for statistikk fra pasientombudene

Dette systemet inneholder opplysninger om hvem som gjør bruk av ombudenes tjenester. Systemet gir statistiske analyser av informasjonen som er tilgjengelig i grafisk form og i tabellform. Statistikk på regionalt og nasjonalt nivå. Uthenting av data skjer via Internett.

Datainnsamling skjer gjennom egne registreringsopplegg. Formidles (årlig) via Internett og papir (ombudenes årsrapporter).

Ressursbruk 3–4 månedsverk per år, finansiert av Sosial- og helsedirektoratet (175 000 kroner per år).

Forvaltningsdatabasen

Forvaltningsdatabasen er en detaljert kartlegging av organisering og endring av norsk statsforvaltning 1947-2008. Basen gir en samlet og oppdatert oversikt over statsforvaltningens oppbygging på ethvert tidspunkt i

denne perioden og gjør det mulig å se status eller å analysere trender og utviklingstrekk i organiseringen av statsforvaltningen. Basen omfatter basisinformasjon om virksomhetene, bl.a. data om ansatte, lovgrunnlag, årsmeldinger og relevant litteratur (forskningspublikasjoner). Organisasjonsnummer fra Enhetsregisteret i Brønnøysund er lagt til.

Databasen fungerer som sentralt utgangspunkt for videre tilrettelegging av data om statsforvaltningen. Ny informasjon og historiske datasett om virksomhetene kan legges til. Ved at data fra ulike prosjekter samles i Forvaltningsdatabasen, er den akkumulerende; data blir tilgjengelig på ett sted.

Data samles fra ulike kilder; bl.a. Statskalenderen, regjeringens nettsider, institusjonsnettsider og er tilgjengelig via NSDs nettsider; www.nsd.uib.no/data/polsys/

Ressursbruk: ca 1 årsverk, finansiert av FAD

Gjennom engasjement i internasjonale organisasjoner og gjennom forpliktende samarbeid i en rekke prosjekter deltar NSD i arbeidet med å bygge opp et datagrunnlag for komparative analyser.

International Social Survey Programme (ISSP)

ISSP er en sammenslutning av forskningsinstitutter og -organisasjoner i 41 land. Hvert år gjennomfører medlemmene en spørreundersøkelse innen et sentralt samfunnsvitenskapelig tema, som for eksempel holdninger til offentlige myndigheter, religion, sosial ulikhet, arbeidsforhold og arbeidserfaringer, familie og kjønnsroller og så videre. Et samordnet og vel dokumentert internasjonalt datasett blir produsert og distribuert av Zentralarchiv ved Universitetet i Köln. Informasjon er tilgjengelig på websiden www.issp.org. NSD er sekretariat for ISSP.

Norsk del av the International Social Survey Programme samles av NSD hovedsakelig ved postale spørreskjema. Data stilles fritt tilgjengelig for forskning og undervisning.

Ressursbruk 1 årsverk + datainnsamling, finansiert av NFR.

European Social Survey (ESS)

ESS er spørreundersøkelser som gjennomføres i en rekke europeiske land for å måle politiske, sosiale og økonomiske holdninger og verdier i befolkningen. Prosjektet er initiert av the European Science Foundation (ESF) og finansiert av EU, ESF og nasjonale forskningsråd. NSD er ESS' dataarkiv og tilrettelegger og distribuerer data. NSD er dessuten partner i prosjektet og medlem av the Central Co-ordinating Team (CCT). I tillegg utvikler og driver NSD ESS EduNet, et eLearning opplegg basert på data fra ESS. Første intervjurunde ble gjennomført i 2002/2003, andre i 2004/2005 og tredje runde i 2006/2007. Data stilles fritt tilgjengelig for forskning og undervisning.

I Norge er data samlet inn av SSB gjennom personlige intervju. Formidling skjer via Internett. Ressursbruk fire årsverk, finansiert av EU/NFR/NSD.

Informasjon tilgjengelig på web ess.nsd.uib.no og www.europeansocialsurvey.org.

NSDs europaundersøkelser

Etter avtale mellom EU og Utdannings- og forskingsdepartementet (UFD) hadde NSD tidligere anledning til å gjennomføre deler av Standard Eurobarometer i Norge. Dette er intervjuundersøkelser som gjennomføres flere ganger i året i alle EUs medlemsland. Innen den bilaterale avtalen mellom Norge og EU var NSD ansvarlig institusjon for datainnsamlingen i Norge. Det ble ikke gjennomført noen norsk europaundersøkelse i 2004, og fra 2005 er gjennomføringen i Norge innlemmet i EU-kommisjonens sentrale opplegg. Fra høsten 2004 (Eurobarometer 62) er datainnsamling for standard Eurobarometre administrert av TNS Opinion & Social, et konsortium dannet av Taylor Nelson Sofres (TNS) og EOS Gallup Europe. Datainnsamling i Norge skjer nå gjennom TNS Gallup Norge, men data gjøres tilgjengelig gjennom den europeiske samarbeidsorganisasjonen for dataarkiver, der NSD er medlem. Det har ikke vært gjennomført datainnsamling i 2006 og 2007 i Norge.

Oljedirektoratet

Statistikk som blir produsert

Historisk produksjon av olje, gass, NGL, kondensat pr felt og samlet norsk sokkel

Historisk utvikling i antall brønner boret pr år på norsk sokkel

Reservetilvekst samt antall funn pr år for norsk sokkel

Seismiske undersøkelser pr år

Årlige utslipp fra petroleumsvirksomheten (CO₂, NO_x, nmVOC, produsert vann)

Årlige tildelinger av utvinningstillatelser samt rettighetshavere på norsk sokkel pr år

Videre publiserer OD faktaopplysninger pr utvinningstillatelse/brønn/seismisk undersøkelse som kan danne grunnlag for ulike statistikker

Formål og brukere

Formålet med statistikkene er å gi informasjon om olje og gassvirksomheten, slik at det bidrar til økt kunnskapsnivå og diskusjon om petroleumsnæringen og utviklingen av ressursene på norsk sokkel

Viktige brukere:

Petroleumsforvaltningen

Næringsorganisasjoner

Universitet og høyskoler

Forskningsinstitusjoner

Private næringsaktører,

Media mv.

Produksjon av statistikken

Dataene samles inn med hjemmel i:

Lov om petroleumsforskrift

Forskrift til lov om petroleumsforskrift

Ressursforskrift

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere:

Statistisk sentralbyrå.

Olje og Energidepartementet

Samarbeid med alle oljeselskaper som er operatører for utvinningstillatelser på norsk sokkel. Disse sender inn grunnlagsdata for statistikken.

Produksjonsmetode:

Statistikken produseres enten direkte som ledd i oppfølging/overvåking av utvikling innen ODs virksomhets-/ansvarsområder eller som rimelige biprodukt av etatens forvaltningsverktøy/registre.

Bruk av standarder:

Det benyttes elektronisk innrapportering fra oljeselskapene, OD er nå i ferd med å legge om til bruk av XML på flere av statistikkene som er nevnt.

Formidling:

Statistikkene formidles ODs internetterportal (www.npd-no). Noe av informasjonen utgies i tillegg på papir - Faktaheftet og Ressursrapporten. Faktasidene foreligger bare på internett.

Internasjonalt statistiksamarbeid og rapportering:

OD samarbeider med IEA (International Energy Agency) og jodi (Joint Oil Data Initiative) om data/statistikker.

Politidirektoratet

Statistikk som blir produsert

Politidirektoratets statistikk omfatter følgende statistikkenheter:

- *anmeldte lovbrudd*, med fordeling på kriminalitetstype, politidistrikt
- *påtalevgjorte saker*, med fordeling på kriminalitetstype, saksbehandlingstid og oppklaringsprosent
- *saker under arbeid*, med fordeling på volum av saker, restanser

Statistikkene utarbeides for landet som helhet, for politidistriktene og for statsadvokatembetene.

Kripos utarbeider hvert år statistikk med kommentarer, når det gjelder:

- narkotikastatistikk; som gir en oversikt over analyseresultater fra beslag av narkotika, legemidler og doping i Norge
- drapsstatistikk, som gir en oversikt over drapsutviklingen i Norge

Formål og brukere

Formål: Primært produseres politiets statistikk for å kunne skissere utviklingen i kriminaliteten og politiets virksomhet; saksbyrde og saksoppfølging. Statistikken er sentral i ledelsen av politidistriktene og oppfølgingen av straffesaksutviklingen.

Brukere: Statistikken produseres for etaten, det vil si for politidistriktene, Riksadvokaten og Politidirektoratet. Justisdepartementet må også regnes som en viktig bruker av statistikken og pålegger også direktoratet å levere regelmessige rapporter (halv- og helår) basert på politiets driftsstatistikk.

Statistikken utarbeides også for pressen, som etterspør politiets tall og kommentarer til kriminalitetsutviklingen. Forskningsinstitusjoner og ulike offentlige etater avventer den offisielle statistikken fra SSB. Det oppgis i Politidirektoratets kommentarer at politiets statistikk ikke er den offisielle kriminalstatistikken, at det er SSB som har et nasjonalt ansvar for produksjon av den offisielle kriminalstatistikken.

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag

Politiets virksomhet er hjemlet i politiloven.

Samarbeid

Politidirektoratet samarbeider med og møter Statistisk sentralbyrå i ulike fora. I RESP (Rådet for elektronisk straffesaksbehandling i politi og høyere påtalemyndighet), etablert av Politidirektoratet i 2003, deltar SSB sammen med andre fra politi og påtalemyndighet og fra Politiets data- og materielltjeneste. I rådet tas det opp spørsmål knyttet til forvaltning og drift av politiets sentrale registre.

Statistikkforum ble etablert av Justis- og politidepartementet, analyseavdelingen i 2004. Her deltar SSB og Politidirektoratet med flere. Formålet er her å diskutere faglige spørsmål vedrørende statistikk for justissektoren, men også å orientere hverandre om pågående og planlagte aktiviteter.

SSB og POD har også samarbeidet om konkrete statistikkprosjekter, som for eksempel om asylsøkere og kriminalitet. Det foregår ellers et uformelt løpende samarbeid mellom saksbehandlere i SSB og direktoratet om spørsmål knyttet til register og til harmonisering av statistikk. Det er jevnlig møter mellom SSB og POD på kriminalstatistikkens område. SSB utgir, som kjent, den offisielle kriminalstatistikken basert på registrene STRASAK og SSP som Politidirektoratet er eier av. SSB og POD baserer seg altså på det samme materialet, men SSB legger ned et langt større arbeid i bearbeiding og kontroll av dataene, og materialet utnyttes i langt større grad.

Politidirektoratet deltar ikke i internasjonalt statistikk-samarbeid, men rapporterer jevnlig til EUROPOL om statistikk på enkeltområder.

Politidistriktene og Kripos utarbeider i dag statistikk og kommentarer til denne (som nevnt over) på selvstendig grunnlag.

Produksjonsmetode

Materialet til direktoratets statistikk er basert på politiets register STRASAK, der alle anmeldelser til politiet blir registrert. Politidirektoratet baserer seg på dette materialet uten særlig revisjon. Statistikkproduksjonen gjennomføres ved PDMT, på oppdrag fra direktoratet.

Bruk av standarder

Direktoratet bruker standarder for *politidistrikt* og *statsadvokatembeter*, og deler inn forbrytelser etter *lovbruddsgrupper* og *statistikkgrupper*. Standardene for politidistrikt, lovbruddsgruppe og skillet mellom forbrytelser og forseelser (lovbruddskategori) er de samme som SSB bruker, men POD og SSB anvender disse standardene noe ulikt i sine publiserte statistikker. Når det gjelder standardene for lovbruddsgruppe og lovbruddskategori, med tilhørende kodegrunnlag i statistikkgrupper, er denne kommet til (og vedlikeholdes) gjennom et samarbeid med flere - blant annet SSB og POD.

Formidling

Utdrag fra Politidirektoratets statistikk blir presentert som "Kommenterte STRASAK-tall" og offentliggjort på politiets nettsider www.politiet.no. Rapporten består av en beskrivelse av kriminalitetsutviklingen og straffesaksutviklingen med enkelte tabeller.

Politiets statistikk er ikke i sin helhet tilgjengelig for allmennheten, det er altså bare utdrag av statistikken som legges på nett. Ved forespørsel gir imidlertid direktoratet mer detaljert statistikk.

Enkelte av statistikkene blir produsert månedlig, men de fleste er kvartalsvise. Den skriftlige rapporten "Kommenterte STRASAK-tall, blir utarbeidet hvert hel og halvår. Offentliggjøring av statistikken skjer ved at den legges ut på politiets nettside. Rapporten legges ut om lag tre uker etter en periode er avsluttet, det vil si i slutten av januar og i juli. Det blir bare i liten grad lagt ut tabeller til rapporten. Rapportene er først og fremst en tekstrapport, er utarbeidet siden 2001 og består hovedsakelig av tidsserier på fem år.

Kostnader

Det er ikke regnet på kostnader ved produksjon av direktoratets statistikk i og med at dette inngår i den ordinære driften ved Pdmt og ved seksjon for analyse og forebygging i direktoratet. Et røft overslag over tidsbruk; ved produksjon av tabeller og kommentarer gjennom et år beregnes til to månedsværk. Men indirekte er det store ressurser knyttet til løpende vedlikehold og oppgaver for å legge til rette for en formålstjenlig statistikk.

Post- og teletilsynet (PT)

Statistikk som blir produsert

Offentlige tjenester for
elektronisk kommunikasjon (ekomstatistikken)
post- og pakkedistribusjon (poststatistikken)

Formål og brukere

Hovedformålet er overvåking og regulering av ekommarkedet og postmarkedet i Norge. Statistikken brukes også av tjenestetilbydere i ekom- og postmarkedet, konsulenter og finansselskaper som opererer i ekommarkedet, samt analyse- og forskningsmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Produksjon av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

Lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) av 4. juli 2003 og tilhørende forskrifter gir hjemmel til å skaffe opplysninger hos tilbydere av telenett og teletjenester.

Lov av 29. november 1996 nr. 73 om formidling av landsdekkende postsendinger (postloven), forskrift 1. juli 1997 nr. 658 om formidling av landsdekkende postsendinger (postforskriften) og postloven § 18, jf. postforskriften § 13 gir hjemler for å hente inn opplysninger om postmarkedet.

Samarbeid

Post- og teletilsynet samordner arbeidet med Statistisk Sentralbyrå

Produksjonsmetode

PTs tilbyderregistre innen ekom- og postsektoren danner grunnlaget for PTs statistikk. Tilbyderregistrene omfatter registrerte tilbydere i ekom - og postsektoren. PT har etablert et nett av kontaktpersoner i de virksomhetene som har plikt til å rapportere til PT. Forespørsler til aktørene og svar til PT foregår elektronisk. Oppgaveskjemaet er på regnearkformat.

Det er registreringsplikt for anlegg, drift og tilbud om tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett som anvendes for tilbud av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste. Bestemmelsene omfatter også aktører som tilbyr offentlig telefontjeneste og overføringskapasitet, inklusive nett som anvendes til kringkastingsformål. En rekke aktører innen IKT, som for eksempel rene innholdsleverandører på Internett er ikke registreringspliktige, og disse fanges derfor ikke alltid opp i PTs statistikk. PT har imidlertid hentet inn statistikk fra slike aktører basert på frivillig rapportering.

Poststatistikken omfatter distribusjon av brev, pakker, aviser og reklame. Det er kun operatører med logistikknnett og sorteringsfunksjon som omfattes av statistikken. Sykkelpost, bilpost mm. omfattes ikke, selv om disse utfører posttjenester.

Erfaring viser at det er betydelig feilrapportering. PT reviderer oppgavene som leveres, og dette utgjør en vesentlig del av arbeidsinnsatsen. Indirekte beregninger av indikatorverdier brukes vanligvis ikke, og hvis nødvendig, i minst mulig grad.

PT har startet et prosjekt som skal resultere i en løsning hvor tilbyderne skal rapportere via Altinn. Prosjektet ferdigstilles i løpet av første halvår 2008.

Bruk av standarder

Det er en utfordring å utvikle begreper og standarder i PTs statistikker. PT har søkt å etablere definisjoner som har vært hensiktsmessig for PTs formål. Indikatorer som Telenor og Posten har brukt i sine respektive offisielle statistikker, har dannet mye av grunnlaget for de definisjonene som brukes av PT.

Formidling

Fra og med 1995 til og med 2002 ble årsstatistikken for ekommarkedet publisert i en rapport på papir parallelt med publisering på Internett. Fra og med 2001 har PT publisert en halvårlig statistikk på PTs hjemmeside på Internett. 3. kvartal 2006 publiserte PT for første gang kvartalsstatistikk for ekommarkedet. PT vil foreta en evaluering av kvartalsstatistikken. Fra om med 2003 er all ekomstatistikk blitt publisert på PTs internettside.

Poststatistikken har fra første utgivelse i 2001 bare vært publisert på hjemmesiden.

Poststatistikken og ekomstatistikken publiseres elektronisk i pdf-format. Ekomstatistikken legges dessuten ut med elektronisk kopierbare tabeller. PT tilstreber å publisere de ulike statistikkene på faste tidspunkter. Rapportene blir oversatt til engelsk og lagt ut på PTs engelske hjemmesider. Dokumentasjon av statistikkene er under vurdering og utarbeidelse.

Internasjonalt statistikkarbeid og rapportering

Til SSB rapporterer PT en rekke indikatorer som går til Eurostat. PT rapporterer også til ITU (den internasjonale teleunion) og OECD. PT har også et samarbeid med Telemetrica/Telegeography, som kartlegger internasjonale trafikkstrømmer for telefoni.

Når formidles statistikken

Oppgavene for årsstatistikken for ekommarkedet foreligger for de fleste aktører i slutten av mars. Kontroll og innhenting av restanser foregår i april og mai, parallelt med at statistikken produseres. Årsstatistikken for ekomsektoren har de siste årene vanligvis kommet ut første halvdel av mai.

Halvårsstatistikkene for ekommarkedet er mindre omfattende. Oppgavene fra aktørene er tilgjengelig i slutten av august, og 2006-statistikken ble publisert i begynnelsen av oktober.

Poststatistikken utgis årlig og publiseres medio juni.

PT forsøker å presentere lange tidsserier av statistikken i en lett tilgjengelig form. Eksempelvis finnes det statistikk over abonnement på fasttelefon og mobiltelefon helt fra 1970. PTs ekomstatistikk ble etablert først i 1995. Så langt det er praktisk mulig, ser PT det som ønskelig å få oppdatert statistikken med historiske tallserier.

Kostnader

Ekomstatistikken krever om lag ett og et halvt årsverk per år, poststatistikken krever ca. ett månedsverk. Da er ikke kostnader hos de oppgavepliktige medregnet. Lønn og indirekte kostnader representerer anslagsvis 1 000 000 kroner per år for ekom- og poststatistikken under ett.

Skattedirektoratet

Skattedirektoratets rolle i det norske statistikkssystemet er primært som registereier og datainnsamler, og det publiseres en rekke statistikker som er direkte knyttet til Skatteetatens arbeidsområde. Data fra Skatteetaten er også grunnlag for flere andre statistikker. Skattedirektoratet offentliggjør årlig resultatet av skatteoppgjøret for forskuddspliktige og en oversikt over utlignet skatt fra personlig næringsdrivende, selskaper og oljevirksomheten.

Statistikk som blir produsert

Skatteoppgjøret

Skatteoppgjøret er av allmenn interesse. Statistikk om skatteoppgjøret offentliggjøres i pressemeldinger på www.skatteetaten.no. Skatteoppgjøret offentliggjøres også av Statistisk sentralbyrå (SSB), dagen etter at det foreligger fra Skattedirektoratet. Både SSBs og Skattedirektoratets statistikk lages på grunnlag av likningsregistrene. Når det gjelder skatteoppgjøret for personlige skattytere, så offentliggjør Skattedirektoratet fylkes- og kommunetall, mens SSBs skattestatistikk er brutt ned på kjønn og aldersgrupperinger.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter om formidling av statistikk

SSB er den viktigste produsenten av liknings- og skattestatistikk i Norge. Videre produserer SSB statistikk basert på et annet av Skatteetatens arbeidsområder, folkeregistrering. Viktige statistikker fra SSB på Skatteetatens arbeidsområde som baserer seg på registre/data fra Skatteetaten, er:

Selvangivelsesstatistikk
Skattestatistikk forskuddspliktige, skatteoppgjøret
Skattestatistikk, oversikt over skattelikningen
Arveavgiftsstatistikk
Skatteregnskapsstatistikk
Skattestatistikk, etterskuddspliktige
Skattestatistikk, kraftverk
Skattestatistikk, rederier
Befolkning – struktur*
Befolkning – endringer*

*Emne som omfatter flere statistikker basert på *Det sentrale folkeregisteret*.

I tillegg til statistikker basert på data fra Skatteetaten, publiserer SSB også statistikk om skatteinntekter under emnet "Det offentlige inntekter og utgifter", som er basert på stats- og kommuneregnskap.

Offentlig forvaltnings inntekter og utgifter
Statsregnskapets inntekter og utgifter
Kommuneregnskapet, inntekter og utgifter

Sentrale registre/kilder

Skattedirektoratet er registereier for flere sentrale registre/kilder i norsk statistikkproduksjon, og opplysninger som blir samlet inn fra personer, næringsdrivende og bedrifter, gjenbrukes av SSB. I tillegg til folkeregister- og skatterelatert statistikk benyttes data fra Skatteetaten i næringsstatistikk, økonomisk statistikk og statistikk for personers og næringsdrivendes inntekts- og formuesforhold.

Gjenbruk av administrative data til statistiske formål er hjemlet i Statistikklovens § 3-2. SSB har rett til å utnytte alle administrative data, og i forbindelse med omlegginger av administrative datasystemer kan SSB fremme forslag til hvordan systemet skal utformes for å ivareta statistikkhensyn og innhente eventuelle tilleggsopplysninger. Detaljer vedrørende SSBs tilgang til Skatteetatens data reguleres av en egen avtale.

Dels overføres periodiserte data til SSB, og dels har SSB kopier av Skattedirektoratets register.

Skattedirektoratet deltar i samspillet om Enhetsregisteret (ER) i Brønnøysund ved at Etterskuddsregisteret og Avgiftsmanntallet (MVA) er tilknyttet registeret til ER, slik at oppdateringer i disse også oppdaterer ER. SSB innhenter også kopier av vedlegg (Næringsoppgaver) til selvangivelser (jamfør avsnitt om selvangivelser for næringsdrivende (SLN)).

Det sentrale folkeregisteret (DSF)

SSB har kopi av DSF som oppdateres daglig. DSF inneholder data om navn, adresse og familierelasjoner på alle bosatte i Norge.

Oppgaveregisteret og Avgiftsmanntallet (MVA)

SSB har en kopi av Avgiftsmanntallet som oppdateres ukentlig. Oppgavedata overføres terminvis (annenhver måned) samt at data for årspliktige (primærnæringene og små virksomheter) overføres årlig. Videre inngår Avgiftsmanntallet som et tilknyttet register til ER.

Omsetningsoppgaver er grunnlag for SSBs omsetningsstatistikk og samlet årsomsetning (som blant annet innhentes på omsetningsoppgaver) er et sentralt kjennemerke i strukturstatistikken. Registerkvaliteten i ER er avgjørende for kvaliteten på (nesten) all økonomisk statistikk og næringsstatistikk.

Likningsregisteret – forskuddspliktige

Likningsregisteret er et selvangivelsesregister som er aggregat på en del poster, i tillegg til alle skatter og avgifter utliknet på skattyter. Dette registeret overføres årlig til SSB.

Etterskuddsregisteret

Etterskuddsregisteret inneholder likningen for etterskuddspliktige. Data herfra overføres til SSB årlig og benyttes i skattestatistikk for etterskuddspliktige.

Selvangivelser for næringsdrivende (SLN)

Selvangivelser for næringsdrivende og vedlegg (blant annet næringsoppgaver) som innhentes elektronisk, overføres til SSB. SSB innhenter også vedlegg til selvangivelsen for et utvalg av næringsdrivende som ikke leverer elektronisk. Dette innhentes gjennom direkte datafangst (kopi av næringsoppgaver leveres som vedlegg til spørreskjema) i forbindelse med strukturstatistikker.

Skatteregnskap

Skattedirektoratet samler hver måned inn regnskapsdata fra skatteregnskapene til skatteoppkreverne i kommunene vedrørende innbetalt skatt og arbeidsgiveravgift. Disse blir overført samlet til SSB og blir benyttet i den løpende statistikken over innbetalt og fordelt skatt (skatteregnskapsstatistikken).

Driftssentralene for skatteregnskapene overfører videre innmeldt grunnlag for beregning av arbeidsgiveravgift og innberettet forskuddstrekk fra arbeidsgiverne direkte til SSB. Denne overføringen skjer etter hver innberetning-/innbetalingstermin (det vil si seks ganger i året) og benyttes av SSB til den løpende lønnsstatistikken.

Lønns- og trekkoppgaveregisteret (LTO)

Arbeidsgivere og andre som utbetaler ytelser (trygdeetaten, pensjonskasser, aetat og flere) innrapporterer dette til Skattedirektoratets sentrale LTO-register. SSB får to uttrekk fra LTO hvert år, som er grunnlag for henholdsvis foreløpig og endelig LTO-statistikk.

Arveavgift

Skattefogdenes arveavgiftssystem inneholder data om all avgiftspliktig arv og gaver som er overført gjennom private skifter. Disse dataene overføres årlig via Skattedirektoratet til SSB og er grunnlag for arveavgiftsstatistikken.

Aksjonærregisteret (AR)

AR inneholder opplysninger om alle aksjeselskaper og allmenne aksjeselskaper (selskapsopplysninger) og opplysninger om aksjonærer og transaksjoner. AR oppdateres av aksjonær oppgaver som alle aksjeselskaper sender inn årlig, og benyttes til å gi aksjonærene aksjeoversikter som skal benyttes i utfylling av selvangivelsen. SSB mottar et uttrekk fra dette registeret.

Sosial- og helsedirektoratet

Sosial- og helsedirektoratet (Shdir) produserer løpende statistikk over aktivitet og ventelister innenfor somatisk spesialisthelsetjeneste, psykisk helsevern og rus fra Norsk pasientregister. Videre produserer Shdir statistikk på områdene tobakk og ernæring, samt tall for akutte forgiftninger og henvendelser til Giftinformasjonen. Direktoratet har også ansvaret for steriliseringsstatistikken, der saksbehandleransvaret ligger i SSB. Videre har Shdir ansvaret for IPLOS (individbasert pleie- og omsorgsstatistikk), Samdata-prosjektet, Styrings- og informasjonshjulet for helse- og sosialtjenestene i kommunene samt Kommunehelseprofiler. I tillegg har en valgt å omtale registerarbeidet i SIRUS, Statens Institutt for Rusmiddelforskning, som er en etat under Helse- og omsorgsdepartementet.

Statistikk innen ernæring, tobakk og fysisk aktivitet

Statistikk som blir produsert

Matvaredatabasen – database om matvarers sammensetning.

Matforsyningsstatistikk, årlig.

Kostholdet i privathusholdninger, årlig – data om matvareforbruk registrert i SSBs forbruksundersøkelser.

Kostholdsundersøkelser i utvalg av befolkningen.

Tobakksbruk (røyking, snusbruk): omfang, hyppighet, bruksmønster, slutforsøk, slutteintensjoner, holdningsspørsmål (til passiv røyking, lovgivning, tiltak o.l.). Data samles inn årlig gjennom et spørreskjema på ca 80 spørsmål. I Statistikkbanken i SSB finnes data om andel som røyker daglig eller av og til, fordelt på kjønn, fylke og til dels alder.

Direktoratet har gjennomført en kartlegging av fysisk aktivitetsnivå og fysisk form i et landsrepresentativt utvalg av barn i alderen 9-15 år. Undersøkelsen er tenkt gjennomført jevnlig.

Formål og brukere

Sosial- og helsedirektoratet overvåker utviklingen så vel innen norsk kosthold og ernæring som innen tobakksforbruk for å kunne oppfylle sine øvrige oppgaver innen helsefremmende arbeid. I tillegg til Sosial- og helsedirektoratet og øvrige helsemyndigheter, benyttes statistikken av forskningsmiljøer, presse og folk flest. Den gjennomførte kartleggingen av fysisk aktivitet er starten på utforming av et overvåkingssystem av fysisk aktivitet blant barn og unge. Undersøkelsen gjør det mulig for første gang å si noe om hvor stor andel barn og unge som oppfyller de norske anbefalingene for fysisk aktivitet.

Produksjon og formidling av statistikken

Statistikk innen matvaresektoren produseres sammen med eksterne samarbeidspartnere som Mattilsynet, Avdeling for ernæringsvitenskap ved Universitetet i Oslo, Norsk institutt for landsbruksøkonomisk forskning, Eksportutvalget for fisk. Data formidles på mange måter. Bl.a. via den årlige rapporten "Utvikling i norsk kosthold" og artikler i tidsskrift. De inngår også i årlige rapporter fra NOMESCO, Nordisk statistisk årbok og FAO Food Balance Sheets, samt andre internasjonale organisasjoner. Innen matvarestatistikk gis det ut en årlig rapport med matforsyningsdata og data fra forbruksundersøkelsene. Data fra matvaredatabasen og kostholdsundersøkelser formidles via rapporter og SHdirs nettside.

På tobakksområdet samler SSB inn data i tilknytning til reisevaneundersøkelsene. Utforming av spørreskjema og analyse gjennomføres i samarbeid med Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS). Data formidles blant annet i SSBs årbok og Statistikkbanken, samt Norgeshelsa. Sosial- og helsedirektoratet gir selv ut en rapport "Tall om tobakk" om lag hvert annet år, samt publiserer statistikk på sitt eget nettsted.

Kostnader

Totalt bruker Sosial- og helsedirektoratet årlig ca 300 000 til å sammenstille data og trykke rapporten om utviklingen i norsk kosthold. Sosial- og helsedirektoratet bruker årlig tilsammen om lag 2,3 millioner kroner til overvåking av norsk mat og kosthold. På tobakksområdet bruker Sosial- og helsedirektoratet om lag kr 650 000 på SSBs datainnsamling og rundt 100 000 på utvikling og trykking av rapporten om tobakksbruk. Undersøkelsen om fysisk aktivitet blant barn og unge har gått over tre år, og de årlige utgiftene har vært 2,5 mill kroner.

Statistikk fra Norsk Pasientregister (NPR)

NPR er et pasientregister for spesialisthelsetjenesten og ble fra 1.1.2007 en avdeling i Sosial- og helsedirektoratet. Tidligere ble NPR driftet av SINTEF Helse. NPR lager statistikk over aktivitet og ventelister innenfor somatisk spesialisthelsetjeneste, psykisk helsevern og rus. Statistikken publiseres regelmessig på NPRs

nettsider. Alle pasienter som legges inn på sykehus eller undersøkes og behandles på poliklinikk, er registrert i NPR. Registeret inneholder opplysninger om pasientenes diagnoser (ICD-10) og prosedyrer (NCSP/ NCMP), men også administrative kjennetegn som pasientenes kjønn, fødselsår og bostedskommune. Videre finnes det informasjon om tidspunkt for henvisning og behandling, rett til nødvendig helsehjelp og eventuell frist for denne. Data fra NPR benyttes som datagrunnlag for innsatsstyrt finansiering av sykehus og inneholder også opplysninger om hvilken diagnoserelatert gruppe (DRG) de respektive opphold er gruppert til.

Brukere av pasientdata er i hovedsak Helse- og omsorgsdepartementet, Sosial- og helsedirektoratet, SSB, helseforetakene og forskningsinstitusjoner. Statistikk som ikke krever konsesjon fra datatilsynet, kan alle få tilgang til.

Innsamling av data til NPR er hjemlet i § 5-6 i spesialisthelsetjenesteloven som gir departementet rett til å få seg forelagt regnskap og virksomhetsopplysninger fra all offentlig finansiert spesialisthelsetjeneste.

NPR er nå hjemlet i helseregisterloven som det 8. sentrale helseregisteret og forskrift om Norsk pasientregister ble fastsatt i statsråd 7. desember 2007. Forskriften beskriver hvilke krav som skal oppfylles for å kunne samle inn og behandle personidentifiserbare data, herunder også sikkerhetstiltak. Forskriften vil ikke tre i kraft før de nye og strengere sikkerhetssystemene for Norsk pasientregister er på plass.

Norsk pasientregister har til hovedformål å danne grunnlag for administrasjon, styring og kvalitetssikring av spesialisthelsetjenester, herunder den aktivitetsbaserte finansiering.

I tillegg har Norsk pasientregister til formål å:

bidra til medisinsk og helsefaglig forskning, herunder forskning som kan gi viten om helsetjenester, behandlingseffekter, diagnoser, og sykdommers årsaker, utbredelse og forløp og forebyggende tiltak,

danne grunnlag for etablering og kvalitetssikring av sykdoms- og kvalitetsregistre, bidra til kunnskap som grunnlag for forebygging av ulykker og skader.

Forgiftningsstatistikk

SHdir ved Giftinformasjonen utarbeider årlig nasjonal statistikk over akutte forgiftninger som viser dødelighet (avtale med FHI/DÅR) og sykkelighet (avtale med NPR), i tillegg til tall fra Giftinformasjonens egen henvendelsesstatistikk. De viktigste datene presenteres i direktoratets publikasjon "100 nøkkeltallrapport for helse- og sosialsektoren". Spesialstatistikk på forgiftningsområdet kan skaffes ved behov.

Samdata – styringsinformasjon innen spesialisthelsetjenesten

Samdata-prosjektet gir styringsinformasjon til beslutningstakere og andre aktører innen spesialisthelsetjenesten. Samdata-prosjektet presenterer blant annet statistikk innen økonomi, personell, senger og aktivitet. Dessuten presenteres sammenliknbare styringsindikatorer og analyser av utviklingstendenser innen spesialisthelsetjenesten. Hensikten er å gi beslutningstakere på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå et grunnlag for en styring basert på de overordnede nasjonale mål for helsepolitikken. Prosjektet baserer seg på statistiske data fra Statistisk sentralbyrå og fra Norsk Pasientregister. Samdata-prosjektet har vært utviklet gjennom flere år. Arbeidet utføres av Sintef Helse. Årlig kostnad er i overkant av 9 millioner kroner. Fra 2007 produserer Samdata en nøkkeltallsrapport, tre sektorrappporter med tall og analyser for hhv somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling, samt et utvalg mer dyptgående analysepublikasjoner.

Styrings- og informasjonshjulet

Styrings- og informasjonshjulet for helse- og sosialtjenesten i kommunene består av tre årlige publikasjoner - et rundskriv og to statistikkpublikasjoner. I august publiseres tall for kommunene i fylkesvis hefter *Sammenligningstall for kommunene*, mens endelige tall publiseres i egne *Kommuneark* i november/desember.

Publikasjonene inneholder statistikk på sentrale områder innenfor helse- og sosialsektoren i landets kommuner og hentes fra ulike kilder, med hovedvekt på KOSTRA-data. Statistikken gjør det mulig for kommunene å sammenligne sine behov og tjenestetilbud med andre kommuner, eller med fylkes- eller landsgjennomsnitt. I motsetning til KOSTRA gir "Hjulet" tall ned på kommunedelsnivå. Målet er å styrke den enkelte kommunes grunnlag for planlegging og iverksetting av tiltak sett i forhold til de utfordringene kommunen står overfor. I Sammenligningstallene er flere nøkkeltall for alle kommuner i et fylke sammenstilt, mens et utvalg av data for

den enkelte kommune er samlet på et ark i Kommunearkene. Sammenligningstallene publiseres både i papir- og elektronisk versjon. Kommunearkene publiseres kun elektronisk på www.shdir.no.

IPLOS

IPLOS er betegnelsen på et nasjonalt helseregister som skal gi kommuner og statlige myndigheter god statistikk om pleie- og omsorgssektoren og gi grunnlag for forskning. IPLOS-informasjon er en del av den relevante og nødvendige dokumentasjon for saksbehandling og utøvelse av tjenestene, og skal bidra til at tjenestemottakeren skal få godt tilpassede tjenester.

IPLOS ble obligatorisk fra mars 2006 og blir fra 2007 en obligatorisk del av KOSTRA. Første obligatoriske innsending av IPLOS-data fra kommunene ble foretatt i februar-mars 2007. En ny innsending ble gjort om høsten. Til sammen 94 % av kommunene sendte inn data og det ble utarbeidet offentlig statistikk basert på data fra 164 kommuner. For de øvrige kommunene ble datakvaliteten vurdert å være for usikker. For 2007 skal statistikken over brukere av pleie- og omsorgstjenester utelukkende basere seg på IPLOS-innsendinger.

IPLOS som kunnskapsgrunnlag vil bli viktig for at de velferdspolitiske beslutningene kan bygge på viten om utviklingen med hensyn til behov, tjenesteyting og ressursinnsats, og for å møte de store utfordringene pleie- og omsorgssektoren står over for.

Kommunehelseprofiler

Kommunehelseprofiler er et nettsted som presenterer tall og faglig informasjon om folkehelsestatistikk. Hensikten med Kommunehelseprofiler er å lage en sammenstilling av objektiv statistikk om helsetilstand og forhold som påvirker denne. Kommunehelseprofilene har et særskilt fokus på helsetilstand, risikofaktorer og forebygging og koblet til informasjon som setter data i en tverrfaglig sammenheng.

Målgruppen for verktøyet er ledere og sentrale planleggere i kommunen som arbeider med temaene folkehelse, samfunnsplanlegging, arealplanlegging og konsekvensutredning. Data presenteres på kommune- / fylke- og landsnivå. Dette gir mulighet for sammenlikning mellom kommuner og med fylkes- og landssnitt. Det gis i hovedsak tidsserier tilbake til år 2000. Kommunehelseprofiler er et samarbeidsprosjekt mellom Sosial- og helsedirektoratet, Statistisk sentralbyrå og Folkehelseinstituttet.

Statistikk fra Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS)

SIRUS er en selvstendig etat under Helse- og omsorgsdepartementet. SIRUS har ansvaret for bearbeiding og publisering av rusmiddelstatistikk i Norge. Dette omhandler blant annet data om bruk av narkotika og alkohol, kommunenes salgs- og skjenkebevillinger, omsetning av alkohol, samt kriminalitet relatert til dette. Tallmaterialet er samlet fra offentlig statistikk og undersøkelser. I tillegg til publisering i RusStat (statistikkdatabase på nettet), er mye av statistikken publisert i ulike papirutgaver, bl.a. i den årlige publikasjonen "Rusmidler i Norge". Videre samler SIRUS inn aggregerte data for klienter/pasienter innen kommunale rustiltak og innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling via klientkartleggingssystemet (KKS). Dataene brukes blant annet som grunnlag for nasjonale og regionale klient- og pasientoversikter, og som grunnlag for internasjonal rapportering. SIRUS gir også en oversikt over eksisterende behandlings- og omsorgstiltak innen russektoren (www.rustiltak.no).

Statens forurensingstilsyn (SFT)

Hva produseres av statistikk (som har allmenn interesse og bør anses som offisiell)?

SFT produserer ikke offisiell statistikk ut fra de formelle kriteriene som SSB legger til grunn, men samarbeider med SSB om slik statistikk, blant annet på klima og avfallsområdet. Ut over dette har SFT en omfattende formidling av miljødata innen temaene:

Vannforurensning: Tilstand i viktige kystområder / vannforekomster, utslipp av forurensning.

Luftforurensning: Påvirkning i forhold til naturens tålegrenser, utslipp av forurensning, lokal luftforurensning i byer og tettsteder.

Avfall: Farlig avfall, eksport av avfall.

Forurenset grunn: Kartlegging og klassifisering av forurensete lokaliteter.

Screening av miljøgifter: Avklare omfang og alvorlighet av "ukjente" miljøfarlige stoffer i naturen.

Miljødata som skriver seg fra løpende overvåking, blir presentert fortløpende, men er ikke å betrakte som kalenderstyrt. Det er ikke tilstrekkelig regelmessighet i framstillingen av dataene til dette.

Det er etablert nasjonale miljømål innen de mest sentrale miljøvernområdene (resultatområder). Oppfølging av målene ved bruk av nasjonale nøkkeltall er en viktig oppgave. Mange av disse nøkkeltallene baseres på bruk av statistikk fra SSB.

Den store oppmerksomheten rundt klimaproblemet vil innebære behov for bedre utslippsoversikter og indikatorer for respons og atferd. Samarbeidet med SSB vil bli viktig for å utvikle dette.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem (hovedbrukerne)

SFT har som prinsipp at alle miljødata som inngår i SFTs arbeidsprosesser skal gjøres tilgjengelige for allmennheten, i tråd med miljøinformasjonsloven. Målgruppene er det brede publikum, politikere og spesialister. For presentasjon av nasjonale mål og nøkkeltall blir politikerne en viktig målgruppe.

Miljøstatistikk som SSB utarbeider i samarbeid med SFT, eller hvor SFT bidrar med finansiering, dekker viktige nasjonale behov for både forvaltning og næringsliv. Spesielt kan nevnes klima- og avfallsregnskapet.

Hvordan produseres og formidles statistikken?

En betydelig andel av miljøinformasjonen innhentes av SFT gjennom statlige overvåkingsprogram, ved innkjøp av tjenester. I kontraktene med oppdragstakerne blir det stilt krav til kvalitetssikring, blant annet at prosedyrer skal bygge på norsk standard når dette er mulig. For øvrig kan det stilles andre tilpassede krav til metoder eller prosesser.

For virksomheter som er underlagt forurensningsloven, stilles krav til egenrapportering i konsesjonene, herunder hvordan målinger med videre skal utføres. Data som kommer inn på denne måten, inngår etter behov som grunnlag for SSBs statistikkproduksjon (koeffisienter for utslipp til luft og vann med mer), eller blir bearbeidet/aggregert i SFT.

For miljøvernforvaltningen har det vært en bevisst satsing på å ta i bruk moderne IT-teknologi for publisering av informasjon. I senere år er det foretatt en oppgradering av nettstedet www.miljostatus.no med bedre visning av miljødata/statistikk. Det er etablert en dynamisk kartløsning (Miljøatlas) for visning av stedfestede miljødata og et interaktivt grensesnitt for tabellarisk og grafisk presentasjon av miljødata. I tillegg er det laget en egen temainngang for nasjonale miljømål og nøkkeltall.

Framstillinger som bygger på SSBs statistikk, blir presentert på nettstedet www.miljostatus.no så fort som praktisk mulig etter at SSB har frigitt sin statistikk. Målet er at dette skal skje tilnærmet simultant.

Hva koster statistikken?

Midler som i statsbudsjettet tildeles den statlige miljøovervåkingen, er i størrelsesorden 85–90 millioner kroner, hvorav om lag 50 millioner kroner blir tildelt SFT. I 2007 ble SSB tildelt 3,2 millioner kroner eks. mva som støtte til produksjon av offisiell miljøstatistikk innen områdene avløp, avfall, luftutslipp (inklusive klima), kjemikalier og støy.

SFTs personellinnsats knyttet til samarbeidet med SSB, kan anslås til 1 – 2 årsverk, mens ressursbruken knyttet til miljøovervåkingen totalt kan anslås til 8 – 10 årsverk.

Statens kartverk

Statens kartverk er den nasjonale kartinstitusjonen og ivaretar Norges behov for landsdekkende geografisk informasjon og kartserier.

Kartverkets viktigste oppgave er å koordinere, etablere og drifte en nasjonal infrastruktur av geografisk informasjon, kalt "Norge digitalt". Dette arbeidet skjer i nært samarbeid med kommuner, fylkesetater, nasjonale fagetater og andre offentlige etater. "Norge digitalt" skal bidra til sikrere ferdsel, en mer effektiv offentlig forvaltning og en mer effektiv privat sektor samt verdiskaping i næringslivet. Pr januar 2008 er det 570 parter i Norge digitalt-samarbeidet. (Se www.norgedigitalt.no)

Basisvirksomheten består av:

- et nasjonalt geodetisk grunnlag
- en landsdekkende tjeneste for nøyaktig posisjonsbestemmelse
- landsdekkende digitale kartserier og publikasjoner
- et landsdekkende register for eiendomsinformasjon
- landsdekkende trykte kartserier og publikasjoner
- en teknologisk infrastruktur for dataforvaltning
- nasjonale standarder for kart og geografisk informasjon
- samordning av offentlig kartvirksomhet og enkelte forvaltningsoppgaver
- tinglysing i fast eiendom

Statens kartverk produserer selv statistikk over arealer og lengder med følgende innhold, basert på databasene N50 Kartdata, Nasjonal høydedatabase, ABAS-Administrativ inndeling i Norge og Sjøgrenser for Norge:

Totalt areal fastland og øyer i saltvann

Areal fastland

Areal og antall øyer i saltvann

Areal for 200m høydeintervaller

Areal og antall områder med evig is og snø (bre)

Areal og antall ferskvann

Totalt areal unntatt ferskvann

Areal og antall øyer i ferskvann

Areal myr

Areal skog

Lengden av kystlinja for fastland og øyer

Areal sjøområder (Sjøterritorium, territorialfarvann, 200-milssone (Norges økonomiske sone, Fiskerivernsonen, Fiskerisonen) kontinentalsokkel mv for fastlands-Norge, Svalbard og Jan Mayen.)

Arealstatistikken beregnes ut fra de nyeste kartdata og publiseres på Kartverkets nettsider.

Statistikken er fritt tilgjengelig så lenge Statens kartverk oppgis som kilde.

Ut over dette er den viktigste kilden for statistikk registeret over grunneiendommer, adresser og bygninger (GAB). Med basis i data fra dette registeret produserer SSB blant annet byggearealstatistikken. GAB-registeret er også et helt sentralt element i etableringen av registerbaserte folke- og boligtellinger. GAB-registeret ble etablert i 1980 med hjemmel i delingsloven. Alle kommuner er pliktig til å rapportere data inn i registeret. Statens kartverk er ansvarlig for forvaltning av GAB. I GAB finnes det informasjon om (ikke uttømmende oversikt):

For grunneiendommer :

Hjemmelshavers navn, adresse og fødselsdato

Dato for siste skifte av hjemmelshaver

Ved sameie; denne hjemmelshavers eierandel

Eiendommens navn

Etableringsdato

Eiendommens areal

Hva brukes eiendommen til

Vederlag

For adresser :

Adressenavn

Eiendommens postadresse

Lokalisert i tett- eller spredtbebyggelse

Bolignummer

Valgkrets

Skolekrets (frivillig for kommunene)

Kirkesogn

Grunnkrets

For bygninger :

Antall boliger

Bygningstype

Antall etasjer

Bruksareal bolig

Annet bruksareal

Totalt bruksareal

Oppvarming/vannforsyning/kloakk

Status (for eksempel er bygningen tatt i bruk)

For å sikre best mulig kvalitet i GAB-registeret og matrikkelen er det etablert samarbeid med og koblinger til andre registreiere og registre. Statens kartverk og Skattedirektoratet samarbeider om å sikre best mulig kvalitet på adresser i GAB og i Folkeregisteret. GAB er det offisielle adresseregisteret i Norge. Nye adresser og endringer på eksisterende adresser overføres derfor til Folkeregisteret. Rutiner er etablert for å fange opp feil. Statens kartverk og Posten har tilsvarende ordning mellom GAB og Postmottakerregisteret. GAB får i tillegg tilført riktige postnummer fra Postens postnummerbase. Geografiske databaser over valgkretser, grunnkretser, skolekretser og grunnkretser har blitt betydelig kvalitetshevet i 2007. Fra Grunnboken får GAB overført omsetningsinformasjon og noe annen detaljinformasjon. Til sist blir GAB ”vasket” mot Folkeregisteret og Enhetsregisteret via eiernes distributør, for å sikre korrekte navn og adresser på eiere i GAB.

Distribusjon av data fra GAB er hjemlet i delingsloven. Norsk Eiendomsinformasjon as er distributør for Kartverkets data og distribuerer informasjonen gjennom sine forhandlere. Unntatt fra distribusjon via Norsk Eiendomsinformasjon as er data som inngår i Norge digitalt-samarbeidet, der distribusjonen skal skje direkte fra Kartverket til partene.

Statens kartverk har ansvar for all tinglysing av fast eiendom i Norge, og har også ansvar for tinglysing av boretter. Statens kartverk produserer statistikk, f.eks. antall tinglyste dokumenter pr kommune pr år, og kan gjøre tilgjengelig slik informasjon ved bestilling.

Mer informasjon finnes på:

www.statkart.no

Statens landbruksforvaltning

Statistikk som blir produsert:

Prisstatistikker:

Produsentpriser – ukentlige priser på norskproduserte poteter, grønnsaker, frukt og bær. På bakgrunn av disse prisene utarbeides vektete månedspriser, kalenderårspriser, avtaleårspriser, sesongpriser og gjennomsnittspriser for definerte perioder. (kvantumstall over omsatt mengde på ovennevnte produkter, ukentlig)

Løpende og gjennomsnittlige priser på produsent- og/eller engrosprisinivå på korn, melk, kjøtt og egg.

Priser på alt norskprodusert korn.

Priser på jordleie i ulike produksjoner fordelt på landsdeler og landet totalt.

Produktmengdestatistikker:

Korn, kornkvalitet og kornkvantum, fordelt på mottaksanlegg, kommuner, fylker og hele landet. Leveranser fra kornprodusenter, salg av såkorn, forbruk av importert og norskprodusert matkorn, råvareforbruk til kraftfôrproduksjon, salg av kraftfôr. Slakt av dyr, tilskuddsberettigede slaktemengder pr dyreslag, fordeling på kommune, fylke, slakteri og landet samlet. Fjørfe, ull og skinn, slakteristatistikk, kommune- og fylkesstatistikk. Antall klekte kyllinger av verperase, slakterase samt kalkuner.

Antallsstatistikker:

Antall foretak i primærproduksjonen, antall dekar av forskjellige vekster, antall dyr av forskjellige dyreslag, fordeling på kommune, fylke, tilskuddsoner og landet totalt, samt gruppering av foretak med grunnlag i ulike foretaksformer, ulike produksjoner og en del andre variable. Forvaltningen (kommuner, fylkesmenn, SLF) har for øvrig mulighet for uttak av egendefinerte rapporter (statistikk) med basis i registreringer av en rekke variable for

det enkelte foretak via en egen web-løsning utviklet av SLF.

Tilskuddstatistikker:

Utbetalinger av produksjonstilskudd, fordeling på kommune, fylke, tilskuddsoner og landet totalt. Forvaltningen (kommuner, fylkesmenn, SLF) har for øvrig mulighet for uttak av egendefinerte rapporter (statistikk) med basis i registreringer av en rekke variable for det enkelte foretak via en egen web-løsning utviklet av SLF.

Kvotestatistikk – melk:

Opplysninger knyttet til forvaltningen av kvoteordningen for melk, kvoter og leveranser av melk, geografisk fordeling, strukturutvikling, salg og kjøp av kvote, saker behandlet.

Formål og brukere

SLFs statistikk produseres som et grunnlag for understøttelse av forvaltningens (kommunen, fylkesmannen m.fl.) arbeid med forvaltningsoppgaver innenfor landbruksområdet, til bruk ved SLFs resultatkontroll, som et beslutningsunderlag for avtalepartene i jordbruksoppgjøret samt for markedsaktører på ulikt nivå, samt for andre eksterne statistikkbrukere.

Produksjon og formidling av statistikken

Informasjon hentes inn med hjemmel i en rekke forskrifter hjemlet i jordloven og omsetningsloven, samt med hjemmel i jordbruksavtalen (budsjettvedtak). En del av informasjonen hentes også inn på basis av frivillig innrapportering.

SLF har et tett samarbeid med SSB, og alt materiale SLF henter inn i forbindelse med forvaltning av ulike reguleringer og tilskuddsordninger stilles til disposisjon for SSB. I forbindelse med søknader om produksjonstilskudd henter SLF inn en omfattende tilleggsinformasjon for SSB ved at opplysninger på søknadsskjema er detaljert i langt større grad enn hva som er nødvendig for tilskuddsforvaltningen. Dette har gjort det mulig for SSB å avvikle deler av egen datafangst.

Den informasjon SLF samler inn gir delvis grunnlag for noe egen publisering av statistikk, jfr. ovenfor. SLFs egen publisering er imidlertid begrenset og består i hovedsak av lite bearbejdede tall ("rådataaggregering"). En stor del av SSBs statistikkproduksjon for landbruksområdet skjer imidlertid med basis i tallgrunnlag overlevert fra SLF.

Informasjon hentes inn hovedsakelig fra tilskuddsmottakere, fra omsetningsledd, grossister og importører, enten via søknadsskjema for tilskudd (elektronisk eller papir) eller via annen elektronisk innrapportering.

SLFs egen statistikk publiseres hovedsakelig via våre hjemmesider. En del statistikk er kun papirbasert, og sendes SSB samt enkelte brukergrupper (fylker/kommuner, slakterier og fagblad). Via en egen webløsning kan også våre brukere (kommuner og fylkesmenn) ta ut egendefinert statistikk med basis i informasjon fra søknader om produksjonstilskudd samt opplysninger fra skogavgiftsordningen. Frekvens på statistikkproduksjon varierer, hovedtyngden av SLFs egen statistikkproduksjon skjer årlig/halvårlig, men ukentlig og løpende produksjon skjer også for enkelte områder.

Kostnader

Det er ikke foretatt beregninger av ressursbruk og kostnader knyttet til SLFs statistikkproduksjon.

Statens vegvesen

Statistikk som blir produsert

Kjøretøystatistikk
Førekortstatistikk
Trafikkindeks
Fartsindeks
Ferjestatistikk

Formål og brukere

Bevilgende/styrende myndigheter
Samferdsel/Miljø/Transportnæring/Bilbransje/Føreropplæring
Samarbeid med SSB og Toll og avgiftsdirektoratet
Analysemiljøer, forskere andre eksterne statistikkbrukere
Media/publikum
Internt

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

Forskrift om yrkestransport innenlands med motorvogn eller fartøy: § 21. ”Løyvehaveren skal gi de økonomiske og statistiske opplysninger Samferdselsdepartementet eller fylkeskommunen bestemmer og på den måten disse fastsetter”

Utenom ferjestatistikken, som etaten er pålagt, er statistikkene utarbeidet/utledet først og fremst for interne og øvrige samferdselsmyndigheters behov.

Samarbeid

Statens vegvesen har et utstrakt samarbeid med SSB og ønsker å gi SSB tilgang til data fra våre nye nasjonale registre som Nasjonal Vegdatabank, ny trafikkdatabank samt nye løsninger for førerkort, kjøretøy og ferjedata. Statens vegvesen har også et utstrakt samarbeid med Statens kartverk og de andre samarbeidspartene i Geovekst om geodata (geografisk stedfestet informasjon).

Staten Vegvesen deltar tungt i utvikling av den nye, store samarbeidsløsningen for geodata – Norge Digitalt.

Produksjonsmetode

Produksjonsverktøy og distribusjonsrutiner er i ferd med å bli modernisert og effektivisert. Nesten all datainnsamling og kommunikasjon vil skje elektronisk.

Formidling

Offisiell statistikk ønsker etaten å formidle mest mulig via Internett – www.vegvesen.no. Noe statistikk ligger allerede der.

Når statistikken produseres

Statistikken er årlig, kvartalsvis eller månedlig – eller en kombinasjon.

Kostnader

Statistikken produseres enten direkte som ledd i oppfølging/overvåking av utvikling innen etatens virksomhets-/ansvarsområder eller som rimelige biprodukt av etatens forvaltningsverktøy/registre.

Statistisk sentralbyrå (SSB)

Statistisk sentralbyrå (SSB) har hovedansvaret for å dekke behovet for offisiell statistikk om det norske samfunnet. Offisiell statistikk er et offentlig gode som skal være tilgjengelig for alle.

SSB har utarbeidet en ny strategi. Strategi 2007 angir følgende hovedmål for virksomheten:

- Statistikk speiler samfunnet
- Forskning av høy kvalitet
- Fornøyde brukere og motiverte oppgavegivere
- Samarbeid for bedre statistikk
- Kvalitet i alle ledd

Statistikk som blir produsert

Statistisk sentralbyrå publiserer ny statistikk knapt 1000 ganger årlig. Statistikkene kan fordeles på ulike områder:

- Nasjonalregnskap og utenrikshandel
- Næringsvirksomhet
- Finansmarkeder
- Offentlig sektor
- Naturressurser og miljø
- Befolkning
- Helse, sosiale forhold og kriminalitet
- Utdanning
- Personlig økonomi og boforhold
- Arbeidsliv
- Fritid, kultur og sport
- Priser

Statistikkene refereres til ulike perioder, som år, kvartal, måned eller uke.

Formål og brukere

Ulike brukere skal få dekket sine behov for statistikk og forskning. Det må tas hensyn til at brukerne har ulike behov for statistikk og ulike behov for tilrettelegging. Grovt sett kan brukerne grupperes som allmennbrukere og spesialistbrukere. En mer detaljert inndeling er:

- Allmennheten
- Media
- Næringslivet
- Forvaltning og planlegging (sentralt og lokalt)
- Forskning og undervisning
- Internasjonale organisasjoner

Allmennbrukerne finnes særlig i de to første gruppene. Media spiller en viktig rolle ved å videreformidle til allmennheten og å synliggjøre og informere om statistikk og analyser fra Statistisk sentralbyrå.

Kontakten med brukerne og oppgavegiverne ivaretas på mange måter. Rådgivende utvalg og andre samarbeidsorganer for ulike statistikkområder er av stor betydning i denne sammenhengen.

Produksjon av statistikken

Lovgrunnlag

Statistisk sentralbyrås virksomhet er hjemlet i statistikkloven. Denne loven gir Statistisk sentralbyrå et ansvar for å samordne omfattende statistikk som blir utarbeidet av forvaltningsorganer. Institusjonen har anledning til å påvirke innsamling av opplysninger utført av andre statlige organer og landsomfattende kommunale organisasjoner. Slike data lagres ofte i administrative datasystemer, og Statistisk sentralbyrå kan utnytte dem til produksjon av offisiell statistikk.

Statistikkloven ligger til grunn for all SSBs datainnsamling, enten den foregår direkte fra oppgavegiver (frivillig eller med oppgaveplikt) eller ved utnyttning av data som allerede ligger i administrative datasystemer. I det siste tilfellet er andre lover brukt for å opprette de administrative datasystemene.

Av om lag 200 statistikkprodukter med egen datainnsamling hentes data fra administrative datasystemer i knapt halvparten av tilfellene. Statistikk basert på administrative registre representerer imidlertid langt flere enheter (som personer, bedrifter og foretak) enn de som baseres på skjema. For de vel 100 skjemabaserte statistikkproduktene foregår datainnsamlingen med andre lovhjemler i tillegg til statistikklovens i om lag 20 tilfeller. Dette gjelder særlig statistikk innen områdene miljø, helse, utdanning og jakt/fiske.

Samarbeid

Statistisk sentralbyrå har et omfattende samarbeid med eiere av administrative datasystemer, andre statistikkprodusenter, formidlere og brukere innen forvaltning og forskning. Med hensyn til statistikkproduksjonen er de fleste sentrale samarbeidspartnere samlet i Statistikkrådet. På enkelte områder utarbeides statistikken i samarbeid med andre. Som det framgår av omtalen av lovgrunnlag, gjelder dette særlig på områdene miljø, helse og utdanning. Det er også naturlig å nevne SSBs rolle som sentral innsamler av data fra kommuner og fylkeskommuner gjennom KOSTRA (KOMMune STAT RAPPORTERING). Et prosjekt som bør nevnes i denne sammenhengen, er StatRes (Statlig Ressursbruk), som skal gi statistikk om ressursbruk, aktivitet, produksjon, kvalitet og resultater for statlig virksomhet.

Prosjektet Elektronisk samhandling omfatter følgende områder:

1. Videre samarbeid om videreutvikling av samvirkende løsninger for brukervennlig innrapportering til offentlig sektor, gjennom web løsninger og tilrettelegging for direkte innsending fra virksomhetenes administrative systemer
2. Gjenbruk og utveksling av informasjon mellom offentlige etater
3. Samordnet formidling av all offisiell statistikk i Norge.

Produksjonsmetoder

Statistisk sentralbyrås statistikk bygger som nevnt i stor grad på data som allerede er samlet inn for administrative formål og lagret i administrative datasystemer. Bruk av slike systemer er en viktig del av strategien for reduksjon av oppgavebyrden. Det finnes i dag tre basisregistre som definerer og identifiserer viktige statistiske enheter:

- Det sentrale folkeregistret i Skattedirektoratet, DSF (omfatter personer og familier)
- Enhetsregisteret i Brønnøysund/Bedriftsregisteret i Statistisk sentralbyrå (juridiske enheter/foretak og bedrifter)
- Registeret over Grunneiendom- Adresse- og Bygning, GAB, i Statens kartverk

De fleste administrative datasystemer som er viktige i statistikkproduksjonen, bygger på de identifikasjonsnumrene som er tildelt i basisregistrene. Gjennom koblinger av administrative data produseres det statistikk på stadig flere områder.

Statistisk sentralbyrås direkte datainnsamling foregår i stor grad ved hjelp av utvalgsundersøkelser. Samlet sett er ressursene som brukes til å rapportere til Statistisk sentralbyrå beskjedne, men oppgavebyrdene er ujevnt fordelt. I tillegg til å utnytte administrative registre arbeides det med å redusere oppgavebyrden ved forbedring av spørreskjema, samordning av utvalg og tilbud om elektronisk oppgaveinnhenting. Alle bedrifter som skal sende inn skjema, har et tilbud om elektronisk rapportering av data til SSB.

Standarder

Offisiell statistikk bygger på standarder for definisjoner og klassifikasjoner som i stor grad er internasjonale. Standardisering er derfor en viktig del av det internasjonale statistiske samarbeidet som foregår i regi av FN, Eurostat, OECD og IMF. I arbeidet med å basere mer og mer av statistikken på registeropplysninger er det viktig at statistiske enheter, klassifikasjoner og grupperinger (standarder) tas i bruk i administrative rutiner i offentlig forvaltning og foretak.

Statistisk sentralbyrå utgir årlig en statusrapport om standardarbeidet.

En database over mye brukte standard klassifikasjoner er lagt ut på [ssb.no \(www3.ssb.no/stabas\)](http://www3.ssb.no/stabas).

Internasjonalt statistikkarbeid

Statistisk sentralbyrå har ansvaret for koordinering av alt internasjonalt statistisk samarbeid fra norsk side.

De siste årene har Statistisk sentralbyrå arbeidet med utbygging og tillempninger av statistikkssystemene innenfor relevante områder som er regulert av EUs rettsakter for statistikk og EUs statistikkprogram. Som en del av EØS-avtalen er Norge rettslig forpliktet til å følge opp dette. Det er også vedtatt et sett med såkalte strukturindikatorer som skal baseres på statistikk. Det antas at EØS-samarbeidet i større eller mindre grad har konsekvenser for over halvparten av Statistisk sentralbyrås statistikkproduksjon.

De europeiske retningslinjene for statistikk (lenke fra <http://www.ssb.no/omssb>) ble fulgt opp gjennom en såkalt "peer review" i mai 2007. Et team på 3 internasjonale statistikk eksperter besøkte SSB og gjennomgikk status mht. krav til offisiell statistikk som uavhengighet og konfidensialitet, samt statistikkens tilgjengelighet og klarhet. Det ble også holdt et møte med noen av Statistikkrådets medlemmer. Gjennomgangen resulterte i en tiltaksliste for SSB. Andre viktige norske produsenter av europeisk statistikk vil bli gjennomgått ved hjelp av et skjema for selvvurdering i 2008.

Formidling

Internett er hovedkanalen for formidling av offisiell statistikk og forskningsresultater. Offisiell statistikk og analyser er gratis tilgjengelig på www.ssb.no. Her vil en også finne kopi av våre papirpublikasjoner. Internett-tjenesten oppdateres daglig. Statistikken kan brukes fritt av alle, så sant SSB oppgis som kilde.

Statistiske nyheter frigis på samme tid for alle i henhold til en statistikkalender (www.ssb.no/emner/kalender/kalender.shtml) som angir publiseringstidspunkter inntil et halvt år på forhånd.

Statistikkens aktualitet måles som antall uker fra referanseperiodens utløp til den blir frigitt eller publisert. Aktualiteten er best for måneds- og kvartalsstatistikkene som i gjennomsnitt frigis litt under fire og ni uker etter referanseperiodens utløp. Årsstatistikkene har i gjennomsnitt en aktualitet på om lag 40 uker for endelige tall, men for disse publiseres det normalt foreløpige tall langt raskere.

Ssb.no gir et bredt tilbud til ulike brukergrupper. Per januar 2008 er det utarbeidet 33 *temasider* på [ssb.no](http://www.ssb.no) hvor den viktigste statistikken på området er oppsummert, og hvor statistikk fra ulike kilder er stilt sammen. Her vil en også finne lenker til andre institusjoners statistikk. Oversikt over temasidene fins på <http://www.ssb.no/tema/>.

For brukere som selv ønsker å skreddersy statistikk etter egne behov, gir Statistikkbanken (www.statbank.ssb.no/statistikkbanken) mulighet til selv å velge omfang og innhold i en tabell. Tabellen kan så eksporteres i mange formater til egen PC for videre bearbeiding.

Det er bygget opp en egen web-side for forskere som på visse vilkår kan få utlevert individdata fra SSB. Det gis en oversikt over kilder for slike data og hva de inneholder, annen vesentlig dokumentasjon om dataene samt betingelser og bestillingsrutiner. Se www.ssb.no/mikrodata.

Statistikken er dokumentert på ulike måter, men for all statistikk på [ssb.no](http://www.ssb.no) vil en finne en omtale av produksjon og metodikk sammen med definisjoner av viktige begreper i "Om statistikken", som kan nås via lenker fra alle statistikker og fra statistikkbanken.

På [ssb.no](http://www.ssb.no) fins også en omfattende samling av lenker (www.ssb.no/lenker) til andre internasjonale og nasjonale statistikkprodusenter.

Kostnader

Av SSBs totale utgifter på 624 millioner kroner i 2007 regnes det med at vel 500 millioner gikk til produksjon og formidling av offisiell statistikk. Det resterende gikk i hovedsak til forskning.

Om lag 30 prosent av det samlede budsjettet består av brukeroppdrag. Offentlig sektor står for mesteparten av oppdragene. Brukerfinansieringen er viktig for å opprettholde kvaliteten og sikre videreutvikling av offisiell statistikk.

Av et totalt antall ansatte på om lag 950 (årsverk) arbeider om lag 800 med produksjon og formidling av offisiell statistikk (inkludert administrasjon og annen nødvendig overhead).

Utdanningsdirektoratet

Statistikk som blir produsert

Søkere til elev- og læreplasser i videregående opplæring (søkerstatistikk, april)
Inntak av søkere til elevplass i videregående skole (inntaksstatistikk, juli)
Avgangskarakterer i grunnskolen
Karakterer i videregående skole
Formidling av lærlinger (sju ganger årlig, mai – desember)
Fagopplæring: Nye lærekontrakter, løpende lærekontrakter, fag- og svenneprøver
Elevtall på skolefag
Grunnskolestatistikk. Produseres og publiseres i nært samarbeid med SSB
Brukerundersøkelser, blant annet elevundersøkelsene som er forskriftsfestet

Direktoratet har også ansvaret for vedlikehold av disse registrene:

Kurskoderegister
Fagkoderegister
Nasjonalt skoleregister
Morsmålsregister

Formål og brukere

De viktigste brukerne finnes innen administrasjon av opplæringen, på alle nivå, samt media. For deler av statistikken er også elever, lærere og foreldre en viktig målgruppe.

Produksjon av statistikken

Dataene samles inn med hjemmel i Opplæringsloven og Privatskoleloven. Noen data samles inn av direktoratet direkte (søkere, inntak, formidling av lærlinger, karakterer), andre samles inn gjennom SSB med bruk av totrinns hjemmel. I de siste tilfellene publiserer SSB offisiell statistikk, mens direktoratet gir ut mer detaljerte data. De direkte innsamlingene fra fylkeskommunene er delvis automatisert, slik at statistikken genereres i løpet av minutter og sendes tilbake til avgiver for umiddelbar kontroll.

Formidling av statistikken

Statistikken fra Utdanningsdirektoratet publiseres i hovedsak på Internett: <http://www.udir.no>.

Data helt ned på institusjonsnivå publiseres også på Skoleporten, <http://www.skoleporten.no>, et nettsted for kvalitetsvurdering og kvalitetsutvikling i grunnopplæringen. Skoleporten inneholder statistikk av forskjellig type innen områdene Læringsmiljø, Læringsresultater, Ressurser og Gjennomføring.

Utdanningsspeilet er en årlig publikasjon på papir som også er tilgjengelig på nettet. Kommer ut i juni og inneholder mye informasjon om grunntidningen. Første utgave, for 2004, kom i juni 2005. Nettversjon: http://www.udir.no/templates/udir/TM_Artikkel.aspx?id=1871.

Når statistikken produseres og formidles

Store deler av statistikken registreres per 1.10. hvert år og publiseres på forskjellige tidspunkter etter dette, dels gjennom SSB som offisiell statistikk og dels gjennom Utdanningsdirektoratet som offentlig statistikk. Statistikk om lærlinger produseres oftere, til dels hver måned.

Kostnader

Det interne statistikkarbeidet i direktoratet utgjør 5–6 årsverk. I tillegg kommer tjenester fra SSB og andre underleverandører som koster om lag fem millioner kroner årlig.

Utlendingsdirektoratet (UDI)

Statistikk som blir produsert

Den statistikk som produseres av UDI beskriver i hovedsak utlendingsforvaltningens arbeid med søknader og vedtak som gjelder visse grupper av utenlandske statsborgeres adgang til å besøke og oppholde seg i Norge, samt de som berøres av dette arbeidet. Politiet og utenriksstasjonene fungerer som ytre etater, mens Utlendingsdirektoratet er den sentrale vedtaksinstans og Utlendingsnemda (UNE) er ankeinstans. Det kompetent saksbehandlings- og vedtaksorgan vil variere med sakstype og type vedtak (tillatelse, avslag, fornyelse, omgjøring etter anke).

De viktigste saksområder for UDIs statistikk er søknader og vedtak om visum for besøk i Norge, om arbeids- og oppholdstillatelse i Norge, om statsborgerskap og om beskyttelse som flyktning eller på annet grunnlag.¹ I tillegg lager UDI statistikk som beskriver antall personer som befinner seg i asylmottak og hvor mange som kommer til og forlater mottakene. Det lages også statistikk over de personene som blir bosatt i norske kommuner som overføringsflyktning eller etter å ha fått positivt vedtak på søknad om asyl. For borgere av EØS-medlemsland gjelder spesielle bestemmelser om arbeids- og oppholdstillatelser, og for nordiske borgere som ønsker å ta arbeid eller opphold i Norge gjelder de samme regler som for norske borgere, og de inngår derfor ikke i UDIs statistikk.

Formål og brukere

Fra 1. januar 2006 har *Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID)* vært ansvarlig fagdepartement for utlendingssaker, og derfor også den viktigste bruker av statistikken for området. Statistikken brukes til å overvåke utviklingen på utlendingsfeltets viktigste områder og forvaltningens arbeid. Den brukes også som grunnlag for planlegging, implementering og evaluering av politikk og innsats på feltet, og som grunnlag for budsjettarbeidet.

UDI bruker sin statistikk for å overvåke saksmengde og 'produksjon' av vedtak, herunder saksbehandlingstid, på de ulike saksområder innenfor sitt ansvarsområde og hos utlendingsforvaltningen som helhet, samt for å vurdere kapasitet og belegg i asylmottakene. Der det er relevant bruker andre etater UDIs statistikk som informasjonsgrunnlag for planlegging av sitt arbeid med saker som gjelder utlendinger. Eksempler på dette er *Integrerings- og mangfoldsdirektoratets (IMDi)* og kommunenes arbeid med å bosette tidligere asylsøkere, og politiets arbeid med uttransport av personer med utreiseplikt. *Statistisk sentralbyrå (SSB)* henter opplysninger fra *Utlendingsdatabasen (UDB)* (se nedenfor) om *innvandrergrunn* til sin statistikk om innvanderbefolkningen, og informasjon om tildelte statsborgerskap overføres fra UDB til *Det sentrale folkeregister (DSF)* som igjen danner grunnlaget for SSBs statistikk om tildelte nye statsborgerskap. Media og allmennheten bruker UDIs statistikk for å innformere seg om og belyse aktuelle saksforhold på utlendingsfeltet, ofte som ledd i en løpende debatt om politikken på området og følgene av denne. Sammen med annen informasjon brukes statistikken også som grunnlag for de prognosene for utlendingsfeltet som utarbeides av en arbeidsgruppe der UNE, Politiet, IMDi og UDI er representert, med UDI som sekretariat.

Produksjon av statistikk

Det viktigste lovgrunnlaget for utlendingsforvaltningens arbeid er *Lov av 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven)* og de forskrifter som er utarbeidet i medhold av denne loven. For å holde oversikt over søknader, søkere, vedtak og andre sider ved utlendingsforvaltningens ansvarsområde, og for å sikre effektiv saksbehandling og rapportering, er det etablert en felles *Utlendingsdatabase (UDB)* som betjenes og oppdateres av applikasjoner som nyttes av de etater som arbeider med utlendingsfeltet. De viktigste applikasjonene er: *Datasystemet for utlendings- og flyktningsaker (DUF)* (tatt i bruk 1. halvår 2003), *NORVIS* (nasjonalt system for visumbehandling, tatt i bruk våren 2006 ved alle utenriksstasjonene) og *SESAM (System for Elektronisk Samhandling med Asylmottakene)*, som ble tatt i bruk i slutten av november 2006. Bruken av disse systemene er underlagt konsesjoner gitt av *Datatilsynet*. Til sammen utgjør de utlendingsforvaltningens viktigste informasjonsverktøy. Fram til utløpet av 2006 har statistikken som har vært produsert av UDI i det alt vesentlige bygget på registreringer i DUF, men fra og med 2007 er det også produsert statistikk på grunnlag av data registrert gjennom NORVIS og SESAM. Registreringer i UDB danner også grunnlag for statistikk som blir produsert av andre, i første rekke ved at det fungerer som et støtteregister til *Det sentrale folkeregister (DSF)*. Det er daglig utveksling av informasjon mellom UDB og DSF.

¹ Fra 1. september 2006 ble alt ansvaret for tildeling av norsk statsborgerskap lagt til utlendingsforvaltningen. Også tidligere ble det store flertall av søknadene behandlet av UDI etter forarbeid hos politiet, men noen saker ble avgjort av fylkesmennene fram til den nye statsborgerskapsloven trådte i kraft.

Den viktigste utvidelsen av statistikktilbudet fra UDI i 2007 var den månedlige statistikken om tildelte og gyldige arbeidstillatelser etter næring. Den produseres på grunnlag av informasjon om arbeidsgivernes næringstilknytning hentet og oppdatert fra Enhetsregisteret i Brønnøysund.

Det er viktig å merke seg at de datasystemer som nyttes av utlendingsforvaltningen primært er verktøy for å registrere og støtte framdriften i saksbehandlingen: for eksempel foreligger det i tilknytning til DUF mer enn 1000 konsepter for ulike brev som kan genereres i forbindelse med saksbehandlingen og vedtak. Kompleksiteten i mange av de behandlede saker og det forhold at arbeidsprosesser blir utført av mange instanser gjør at mengde og omfang av registreringene har økt i forhold til tidligere systemer, og dermed også mulighetene for feilregistreringer. Problemene knytter seg både til hvorvidt registreringer finner sted og til påliteligheten av de registreringer som faktisk gjøres. Det pågår et løpende arbeid for å utvikle datasystemene slik at de både fører til mer effektiv saksbehandling og til mer fullstendige og korrekte registreringer: til støtte både for etterfølgende saksbehandling og for å gi en mest mulig fullstendig beskrivelse av utlendingsforvaltningens arbeid. Dette arbeidet har høy prioritet i det daglige forvaltningsarbeidet for systemene, og erfaringene viser klart at manglende og mangelfull registrering i stor grad henger sammen med den eksisterende arbeids- og ansvarsfordeling mellom og innenfor de berørte etater, de prioriteringer som gjelder for arbeidet i etatene, den kompetanse og støtte som de involverte medarbeidere har, og de prosedyrer og verktøy² som brukes i saksbehandlingen og registreringsarbeidet.

Formidling

På noen få områder produseres det ukentlig statistikk som formidles til en engere krets av brukere, innbefattet Innvandringsavdelingen i AID og UDIs ledelse. I 2007 gjaldt dette en ukentlig statistikk om ankomst av nye asylsøkere til Tanum asylmottak.

Hver måned presenteres statistiske rapporter om søknader, vedtak, saksbehandlingstider, saksrestanser og personer i asylmottak for UDIs øverste ledelse. Etter at disse har vært diskutert, regnes grunnlaget for godkjent, og den statistikk som er presentert danner grunnlaget for en *Månedsrapport* som oversendes AID og gjøres tilgjengelig på UDIs interne nettsider. Denne statistikken og annen statistikk som kan lages på samme grunnlag og med samme metoder er i prinsippet offentlig, og kan bli gjort tilgjengelig på forespørsel. Noe statistikk blir også presentert på UDIs offentlige nettsider: <http://www.udi.no/>

For 1. og 2. tertial 2007 ble det laget en publikasjon til UDIs nettsider med utvalgt statistikk og korte kommentarer. Tittel og presentasjon fulgte samme format som den årlige publikasjonen *Utlendingsdirektoratet: Tall og fakta* som følger som vedlegg til UDIs årsmelding.

Med jevne mellomrom sendes det statistikkrapporter til FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) og til europeiske og nordiske samarbeidsorgan på utlendingsfeltet.

Kostnader

Det aller meste av UDIs statistikkarbeid utføres i UDIs *Enhet for statistikk og analyse (ESA)*, der det i 2007 arbeidet 7 personer. Noe av det arbeidet som utføres i ESA gjelder annen bruk av rapporter fra UDB enn å gi grunnlag for statistikk, mens det også produseres og presenteres noe statistikk fra andre enheter i UDI. Om lag 7 årsverk er derfor et rimelig anslag på den direkte ressursinnsats som det i UDI ble brukt til produksjon og presentasjon av statistikk, og til arbeid for å forbedre grunnlaget for nåværende og framtidig statistikk på utlendingsfeltet. Mye av arbeidet med å forbedre grunnlaget for statistikken vil også fremme kvaliteten av registergrunnlaget for andre formål. Tilsvarende vil noe av det løpende arbeidet for å vedlikeholde og utvikle UDB og systemene også komme statistikkarbeidet til gode. Ansvarlig for slikt arbeid er UDIs *Enhet for applikasjonsforvaltning*, som i 2007 brukte om lag 12 årsverk til faglig og systemteknisk forvaltning av utlendingsforvaltningens fagsystemer.

Kostnadene ved å lage UDIs statistikk finansieres over UDIs regulære budsjett.

² Med 'verktøy' menes i denne sammenheng bl.a. søknadsskjema, registreringsskjermbilder, instruksjoner for hvordan registrering skal foregå, og moduler for dataassistert koding av for eksempel 'språk', 'utdanning' og 'yrke'. I 2006 ble det laget forslag til nye søknadsskjema for bl.a. arbeids- og oppholdstillatelse, bosettingstillatelse og statsborgerskap.